

VIRUMAAL hakkab elektrit tootma uus tuulik

Kraanatööd tuuliku püstitamiseks võivad kesta paar nädalat.

MEELIS MEILBAUM

Aburi tuulik kerkib täie hooga

Kui sõita Rakvere–Väike-Maarja maanteel, siis Aburi küla lähistel on näha, et metsaserva kerkib tuulik.

EVA KLAAS
eva.klaas@ajaleht.ee

Äsja hakati püstitama tuuliku torni, sinna peale tõstetakse rootor ehk tuuliku pea. Need tööd peaksid kestma kuni paar nädalat ja saama tehtud augusti lõpuks.

“Kõik oleneb ka ilmadest, rootori paigaldamiseks on vaja tuulevaikust,” selgitas OÜ Green Electric juhataja liige Alan Senkel.

Tuuliku püstitamiseks oli vaja suurt kraanat, mis telliti Soome firmalt Pekkaniska, ja selle monteerimine ehitusplatsil võttis mõned päevad aega. “Kui tööd tehtud, tuleb see taas demonteerida, milleks siin on kaks väiksemat kraanat,” rääkis Senkel.

Tuuleelektrijaama omanik Green

Electric OÜ on sõlminud lepingu tuuliku püstitamiseks ja seadistamiseks vendade Sõnajalgade juhtitava ettevõttega Eesti Elekter.

“Kuna neil on kogemused samatüübiliste tuulikutega, oli mõistlik tellida see teenus Eestist,” ütles Alan Senkel. Ta lisas, et Sõnajalad opereerivad ise tuuleparki, kus on Taani tootja Vestas tuulikud, ning on kaks tuulegeneraatorit paigaldanud ka tellimusena.

Lisaks kohalikele ehitajatele teevad kraana- ja seadistustööd ka vastava ala spetsialistid Soomest.

Tuulik püstitatakse vundamendile, mis koos spetsiaalse padjaga asub kolme meetri sügavusel maa all.

Tuulegeneraatori sisse tulevad nii lift kui redelid, mis on vajalikud selleks, et seal liikuda, kui on vaja teha hooldus- või remonditöid.

“Tuuliku juhtimissüsteem on elektrooniline, kui tekib mingisugune probleem, läheb info automaatselt juhtimiskeskusesse,” selgitas Alan Senkel. Süsteem võimaldab vajadusel tuulegeneraatori välja lülitada ka võrgu haldajal Eesti Energial. See on vajalik näiteks juhaks, kui võrgus on rike, kuid seda ei saa parandada, sest tuulik toodab elektrit.

Kui tuulik saab püsti, tundub see pealt vaadates juba valmis, vaid tiivad ei

käi ringi. Tegelikult läheb elektritootmiseni veel aega, sest järgneb elektrooniline seadistamine ja testperiood. “Testimine on kavandatud septembrist detsembrini,” rääkis Alan Senkel. Kui kaua aega see täpselt aega võtab, on keeruline prognoosida, sest näiteks tuulevaikse ilmaga tuulik ei tööta ning teste tuleb vajadusel ka korrata. Tuuleelektrijaam peab vastama kõigile võrgueeskirja nõuetele.

Enne kasutusloa taotlemist tehakse tuuliku ümbruses ka müramõõtmised. See on Väike-Maarja vallavolikogu seatud tingimus, sest kohalikud vajavad turvatunnet, et kõik on korras ja tuulik ei tekita neile põhjendamatu ebameeldivusi.

Aburisse püstitatakse tuulik on eriline selle poolest, et on kõrgema torniga kui teised praegu Eestis kasutatavad tuulikud. “Tuulikumark, mida kasutame, on 105 meetri kõrguse torniga, seni on Eestis kõrgemad tuulikutornid 98 ja 101 meetrit,” kõneles OÜ Green Electric esindaja. Tuuliku kogukõrgus koos rootoriga selle tipuni on 145 meetrit.

Kui tuulik on töökorras ning mehhaanilisi tõrkeid ega rikkeid ei esine, ei to-

hiks see tekitada inimese kõrvale häirivat müra, vaid ainult vaikset vihinat.

Aburi tuuleparki tuleb Taani tootja Vestas V80 marki tuulik, mis on selle tootja omadest Eestis kõige võimsam. “Tuuliku nimivõimsuseks on 2 megavatti, Eestis on kasutatud sama tootja tuuliku, mis umbes poole väiksema võimsusega,” selgitas Alan Senkel.

Tööle häälestatakse tuulik siiski 1,8 MW võimsusega, nagu detailplaneeringuga ette nähtud.

Alan Senkel kõneles, et Aburis hakatakse elektrit tootma testtuulikutega, mis tähendab, et see on enne müümist juba korra üles ja tööle pandud, põhilised mõõtmised tehtud ja korrasolekut kontrollitud, seega peaks mehhaaniliste vigade ilmnemise võimalus olema minimaalne.

“Loomulikult on tuuleelektrijaamade rajamine kallis,” möönis Alan Senkel ja tõdes, et seetõttu on taastuvenergia toetus, mida riik maksab, väga oluline.

Samas makstakse toetust vaid kahte aastat ja edaspidi peavad tuulepargid end ise ära majandama.

Kui tuulikud on korralikult paigaldatud ning ehitatud, võivad need töötada tõrgeteta isegi kolmkümmend aastat.

105

meetri kõrgune on Aburi tuuliku torn.

Poola korraldas viimaste aastate suurima sõjaväeparaadi

Poola korraldas eile viimaste aastate suurima sõjaväeparaadi, tähistades relvajõudude päeva.

Poola president Bronisław Komorowski ütles pidupäevakõnes, et vägivald Ukrainas näitab, et konflikt võib endiselt olla “brutaalne reaalsus” Ida-Euroopas.

“Me elame maailmas, kus jõud tähendab enam kui seadus,” lisas president, viidates Venemaa agressioonile Ukrainas. Ta kutsus NATOt suurendama kaitsekulutusi, reageerimaks Venemaa tegevusele oma relvajõudude moderniseerimisel.

Eilses sõjaväeparaadis, millega tähistati Poola võitu Vene bolševike üle 1920. aastal, marssisid koos Poola sõduritega ka USA ja Kanada sõjaväelased. (BNS)

Narva volikogu kiitis heaks Narva eesti gümnaasiumi riigile üleandmise

Narva linnavolikogu kiitis neljapäevasel istungil heaks Narva eesti gümnaasiumi pidamise riigile üleandmise.

Otsuse taga on suur töö, mida tegi läinud õppeaasta jooksul linnavolikogu juures moodustatud komisjon.

Aasta tegutsenud komisjoni pädevuses oli Narva eesti gümnaasiumi ja Narva Vanalinna riigikooli õpetajate, hoolekogu, õpilaste ja vilistlaste, samuti Narva Eesti Seltsi, haridus- ja teadusministeeriumi ning teiste huvitatud isikute arvamuste selgestegemine, nõupidamiste ja konsultatsioonide korraldamine kõigi nimetatud isikute ja organisatsioonidega. (BNS)

ILM TÄNA
+17...+22°C

Vähese ja vahelduva pilvisusega ilm. Mitmel pool sajab hoovihma, kohati on äikest.

RAKVERES KOGUTI 142 LIITRIT DOONORIVERD

11. ja 12. augustiks Rakvere keskvaljakule püstitatud kollaseid doonoritelke külastas 363 inimest, tervislik seisund võimaldas verd loovutada 317 inimesel ja esmaseid doonoreid oli 40.

Verekeskuse verevarud said täiendust enam kui 142 liitri verega.

Põhja-Eesti regionaalhaigla verekeskus tänab südamest kõiki lahkeid doonoreid ja jääb ootama uusi kohtumisi.

Doonoritelkide suvi lõpeb tänavu Keilas. (VT)

Rakvere linn otsustas sõlmida lepingud kahe lasteaiateenuse pakkujaga

ARVET MÄGI

Linnavalitsuse otsusega sõlmib Rakvere lastehoiuteenuse pakkujaga Majaemand OÜ lepingu viie lapse ja OÜga Anni Juures kümne lapse hoidmiseks.

Linnapea Mihkel Juhkami sõnul leevendab see alla kolmeaastastele mõeldud sõimerühmakohtade puudust.

Linn hakkab teenuse osutajatele maksma kuus 165 eurot lapse kohta. (VT)

Roodevälja leskede klu

Roodeväljal, raudtee taga, inetute kütusetsisternide ja roostes raudteeliiprite vahetus naabruses avaneb sootuks teistsugune kui eespool kirjeldatud vaatepilt. Seal tervitavad saabujat imekaunid lilleaiad ja sõbralikud inimesed, kes võõrast märgates kohe väravale tõttavad, sest äkki on abi tarvis.

EVA SAMOLBERG-PALMI
eva.samolberg-palmi@ajaleht.ee

Roodevälja põliselaniku Reet Rannakivi sõnul on aga kohalike inimeste ning väljast tulijate vahel olnud linnaosa nime üle alati vaidlus. "Need, kes on siin alati elanud, teavad seda linnaosa kui Kolgatat," ütles Rannakivi.

Tema sõnul on sellele küsimusele vastanud Odette Kirss ja öelnud, et Kolgata linnaosa asunud siiski kuskil mujal. "Aga võta siis kinni, meie inimesed igatahes Roodevälja nime omaks võtnud ei ole," rääkis Rannakivi.

Einu Meigasel, Roodeväljal isatalu taastanud linnaosaelanikul, on autost võtta aga tähtis paber – 1947. aastast pärinev maalapi erastamisõiguse dokument, mis näitab, et maa on varem kuulunud Rodewali mõisale. "See siis ehk õigustab Roodevälja linnaosa nimetust, nüüd tänu Einule ehk hakkame seda mõistma," lausus Reet Rannakivi.

Et elanikud ise linnaosa Kolgataks nimetavad, põhjendatakse sellega, et kunagi olnud raudteeäärne kant üsna räämas, paene ja porine. Võib-olla nimi siis ka sealt.

Samuti Roodevälja linnaosas pikki aastaid elanud Ants Hõbemägi ütles, et võetud linnaosa nime küsimust linnavalituses arutada. "Siis, kui see küsimus tõstataks, öeldi linnavalituses, et linnaosa nimeks on juba määratud Roodevälja."

Reet Rannakivi sõnul hoiavad Roodeväljal, kohalike sõnul siis Kolgatal, lapsena koos kasvanud inimesed praegugi väga kokku ning tänavu toimub juba kümnes KKK ehk Kolgata kamba kokkutulek.

See on tore ettevõtmine ja ühistest

LINNAOSAD

Virumaa Teataja tutvustab suvesarjas Rakvere linnaosaid. Eelmisel korral oli juttu Vanalinast.

Täna on luubi all Roodevälja.

kooskäimistest on saanud traditsioon. Kokkutuleku korraldamine käib külakorda ning iga sündmust aitavad hiljem meenutada rohked fotod.

Põline roodeväljakas Kersti Sirp aga teadis rääkida, et enne kui nemad Reedaga endiste mänguseltsiliste ehk Kolgata kamba kokkutulekuid korraldama hakkasid, tegutses sealkandis teine omanäoline "klubi" nimega Õli Tänavale Lesed.

Leskprouade kokkukäimine kasvab välja sellest, et mingil ajal kadus külast noorem sugupõlv, mehed surid ning alles jäid vaid üksikud leskprouad. Ants Hõbemägi meenutas, et temal olnud siiski hirm, et linnaosas elu sootuks hääbub. "Minul oli küll tunne, et ega siia inimesi enam kauaks ei jätku," rääkis Hõbemägi, kelle hiljuti elust lahkunud ema oli üks Õli tänava leskedest.

Nüüd on aga leskprouade padjakubigi vaikselt hääbuma hakanud, sest liikmed suunduvad taevastele radadele, samas on elu Roodeväljal jälle kihama hakanud, sest tasapisi naasevad kodukanti noored pered, et esivanemate kodukoht üles kõpitseda.

Samuti on piirkonda viimasel ajal kolunud sootuks uusi inimesi, kel lapsed kasvamas.

Roodevälja on põnev linnaosa: jääb sinna nii nõukogude ajast puutumata ilmega tööstuspiirkond

Kersti Sirp (vasakul) ja Reet Rannakivi on põlised roodeväljakad.

Meespere meenutab aegu: vasakult Peeter Botvin, Einu Meigas ning Ants Hõbemägi.

Linnaosa ainukeses tondilossis elas kollase passiga naine

EVA SAMOLBERG-PALMI

Võssakasvanud aias puude vahel kõrgub uhke tumeroheline mitmekorruseline puumaja, millel aknad puha terved ees. Tegemist on Roodevälja ainsa tondilossiga. Kersti Sirp meenutas, et kunagi olid majas korterid, siis aga müüdi maja maha ning enam seal elanikke pole ning see on taas müügis.

"Viimaste kohalike valimiste ajal jalgatas isegi Jaadla siin ringi. Pakkusin siis talle, et koligu ise sisse või pakkugu kellelegi linnavalitusest, et äkki saaksime siis endale ka asfalteeritud teed ja tolmuvabad tänavad," meenutas Reet Rannakivi.

Linnaosavanem aga teadis rääkida, et esimese Eesti vabariigi ajal elas majas kollase passiga naisterahvas.

"Kollane pass oli prostituutidel," tähendas Peeter Botvin. Ka teised Roodeväljal pikalt elanud inimesed meenutasid, et tõesti elas majas viimasena üks kummali-naisterahvas, kes tavatsenud raudtee

Praegu seisab kunagine kortermaja tühjana ning aias võimutseb loodus.

6 X AIN LIIVA

ääres päevitada täpselt nii, nagu jumal ta loonud oli.

Seda, kas naine ka maailma kõige vanemat ametit pidas, linnaosa inimesed

enam hästi ei mäleta. "Linna peal ikka räägiti, aga kohapeal ei olnud küll näha, et ta seda ametit oleks pidanud," ütles Einu Meigas.

ROODEVÄLJA MÖIS

Roodevälja poolmõis (saksa k Rodewal) loodi 1863. aastal, mil see eraldati naabruses asuvast Sõmeru mõisast. Enne võõrandamist 1919. aastal kuulus mõis Sõmeru mõisa omanikele von Tiesenhausenitele, olles Sõmeru mõisa kõrvalmõisaks.

Meistrimeestel on Roodeväljale asja

Roodevälja linnaosa serval, otse Kukeküla piiri ääres, asuvad aktsiaseltsi Later GR kontor ja kauplus Ehitusmees. Ettevõtte juht Raivo Saremat rääkis, et naabruses on mitu ehitusega seotud kauplust, kes kõik täiendavad üksteist ning üheskoos tekitab mõnus sünergia.

"Meistrimeestel on siia kanti asja küll," lausus Saremat, kes peab oluliseks plusiks autoga ligipääsu ja lahedaid parkimisvõimalusi. "Keskklassis oleks oluliselt keerulisem," sõnas ta. (VT)

bi ja KKK

kui ka idülliline eramajade kant, kus inimesed linnamelust puutumata oma igapäevaelu veedavad.

MEELIS MEILBAUM

Soo peale rahvas tulla ei tahtnud

EVA SAMOLBERG-PALMI

Linnaosavanem Peeter Botvini sõnul ei ole roodeväljakatel keldreid, sest linnaosa on rajatud soo peale. Vaid mäe otsas elav Reet Rannakivi saab oma keldrit kasutada.

Soise pinnase pärast ei saanud linnaosavanema meenutuste kohaselt põldu harida ka Roodevälja sovhoos. "Üks traktor läks teist välja tõmbama ja jäi ise ka sisse," rääkis Botvin. Nii said inimesed kunagisest Kaarli külanõukogust praegusesse Roodevälja linnaossa ka üsna hõlpsasti krunte, sest soisele maale keegi kolida ei tahtnud.

Lisaks sellele, et Roodeväljal elavad inimesed justkui soo peal, on piirkonda lennuvälja ja raudtee tõttu, mis asuvad lähikonnas, oma jälje jätnud ka sõjad. Reet Rannakivi sõnul tuleb tema aiast tänini välja padrunikesti, õige vanasti oli aga maapind aias laineline ning vanemad inimesed ütlesid, et see on sõjaaegsete kaitsekraavide tõttu. Aeg-ajalt aga ilmneb Reet Rannakivi sõnul tema aias ikka veel lohkusid. Silugu omanikud oma aeda nii palju kui tahavad, mõni lohki ilmub ikka kuskil nähtavale.

"Raudtee ääres asusid barakid, kus hoiati ka sõjavange," rääkis linnaosavanem ja lisas, et praegune Vaala keskus on tema teada ehitatud sõjavangide matmispaigale. Tegemist ei olnud muidugi ametliku suruuaia ja ning seda, kas ehituse ajal maa seest ka sinna maetute säilmeid välja tuli, ei tea.

Tolmuste teede ja ilusate aedade linnaosa

EVA SAMOLBERG-PALMI

Linnaosa elanike sõnul on Roodeväljal alati olnud au sees aiapidamine. See komme on jätkunud tänaseni ja nii on Roodeväljale tulnud ka presidendi tunnustus ilusa aia eest – selle pälvis Ants Hõbemägi perekond.

Vaatamata sellele, et linnaosa elanikud ise oma elukeskkonna kaunistamiseks panustavad, tuntakse end linnaelust siiski pisut kõrvalejätuna. Linnaosavanem Peeter Botvini sõnul jõudis kanalisatsioon Roodeväljale alles mullu suvel.

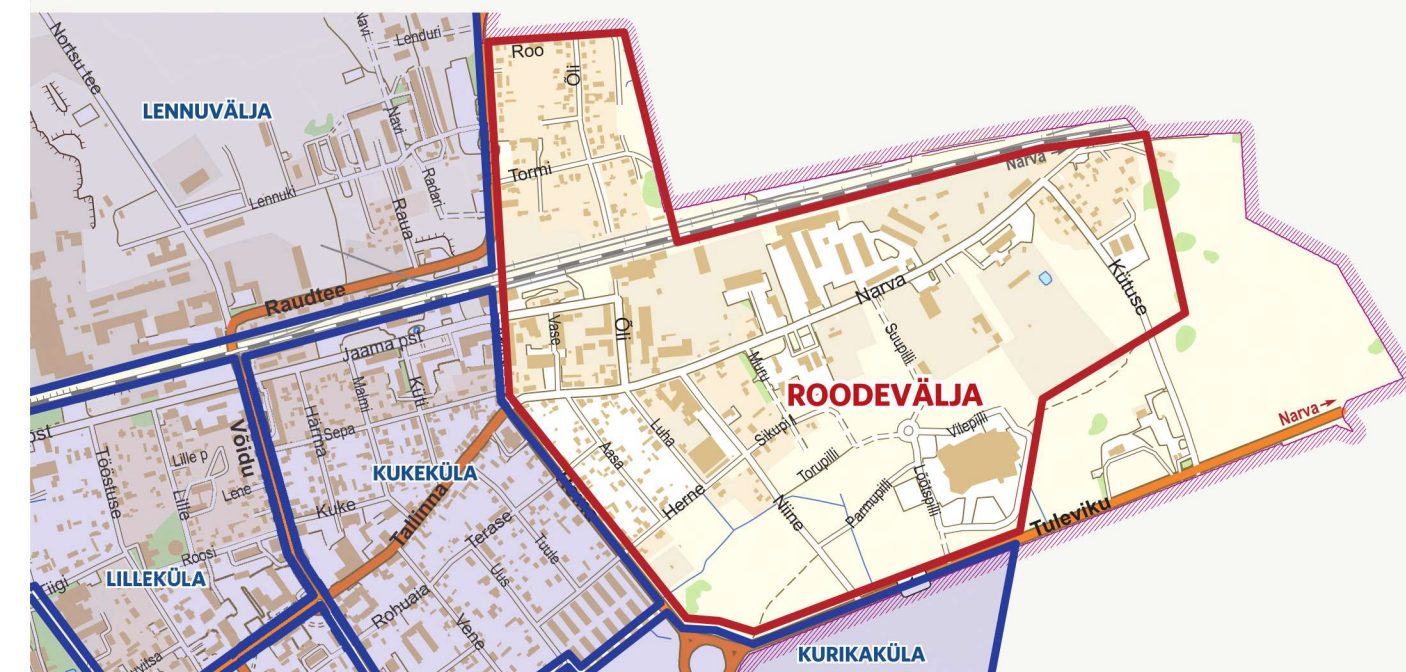
"Teed on meil tolmuks. Aastaid on räägitud, et teed saavad tolmuvabaks, aga siiani oli põhjendus selles, et niikuinii hakatakse torutööde tõttu kaevama ja pole enne

mõtet asfalti panna. Nüüd on aga kaevamisest aasta möödas," rääkis linnaosavanem.

Ka igatsevad linnaosa elanikud oma prügimaja, et sorditud prügi kottidega ei peaks rändama Lennuki linnaossa. "Praegu jaksame veel kõndida," nentis Reet Rannakivi.

ROODEVÄLJA

ELUST ENESEST

ERAKOGU

Indrek Saar ujus Abrukalt Saaremaale

AARNE MÄE

Rakvere teatri endine direktor Indrek Saar, praegune sotside peasekretär, kes valiti Lääne-Virumaalt riigikokku, ujus läinud laupäeva hommikul Abruka saarelt Saaremaale Roomassaarde.

Distantsi pikkus oli 4,6 kilomeetrit ning aega kulus ujumiseks 2 tundi ja 15 minutit.

Koos Saarega tegid katsumuse läbi Kuressaare linnaape Hannes Hanso ja tema 12aastane tütar.

Et vesi oli soe, võeti ujumine ette ilma kalipsota, mis on pikamaajumisel üsna ebatavaline.

Kohe alguses lepiti kokku, et seltskond hoiab kokku ja ujub ühes tempos. Ujujaid saatis julgustuspaat ja kaldal ootasid neid lähedased.

Indrek Saar rääkis, et ta pole varem kunagi pikka maad ununud. "Kõige pikem ots on olnud ümber Viitna järve saare võib-olla. Aga nii, et kallas ei paista ja all on kuni kümme meetrit sügav vesi, see oli esmakordne," ütles ta.

Saare sõnul oli vesi väga soe, lainetus puudus ning selline haruldane võimalus Eestimaa suve kohta lihtsalt tuli ära kasutada.

Pavo Raudsepp räägib dopingust vaid nelja tuhande euro eest

Endise Tartu arsti Vitali Bernatskiga seotud dopinguskandaali valguses küsis Virumaa Teataja intervjuud ka kunagiselt Eesti suusakoondlaselt, Tamsalu mehelt **Pavo Raudsepal**, kes sellest keeldus.

2004. aasta Eesti suusaspordimeister ütles, et annab 4000 euro eest pressikonverentsi ja räägib suu puhtaks.

"Ma olen seda juba varemgi öelnud – koguge huvilised kokku ja kandke mulle 4000 eurot kontole. Siis teen pressikonverentsi. Muidu teie saate klikke ja mina ei saa mitte midagi," ütles laia jutu poolest tuntud Raudsepp. Ta lisas, et on tegelikult isegi solvunud, et talle nii vähe sellel teemal helistatakse.

Endise Tartu arsti Vitali Bernatskiga seotud dopingusaaga kogub aina tuure. Nimekiri, keda mees väidetavalt keelatud ainetega varustas, on märkimisväärne, tõmmates halba valgusesse hulk tuntud ja tundmatuid sportlasi, nende seas ka armastatud suusatajad alates olümpiavõitja Andrus Veerpalust ja lõpetades Vasaloppeti võitja Raul Ollega. (VT)

ARVET MÄGI

Rannar Vassiljev võrdles vorstitegu poliitikaga

AARNE MÄE

Rakverest pärit riigikogu liige **Rannar Vassiljev** (sotsiaaldemokraatlik erakond) eksperimenteeris läinud nädalavahetusel Tapa vorstifestivalil grillimise Eesti meistrivõistlustel.

Vassiljevi põhitegevuseks kohalike sotside võistkonnas oli vorsti toppimine ning kuigi ta tegi seda hoolega, võistkond tosinna osavõtja hulgas esikolmikku ei jõudnud.

"Poliitika ja vorsti tegemise kohta käib ütlus, et parem, kui ei teaks, kuidas neid tegelikult tehakse ... Tegelikult pole hullu midagi," kommenteeris poliitik.

ERAKOGU

Ilumäe kirikus esineb noor kitarrist

Esmaspäeval, 18. augustil kell 20 on klassikalise kitarrimuusika austajail põhjust minna hea akustikaga Ilumäe kirikusse, kus J. S. Bachi ja klassikalise kitarrimuusika heliloojate teostega astub üles noor andekas kitarrisolist, mitme konkursi võitja **Priit Peterson** Tartust Heino Elleri nimelisest muusikakoolist.

Kontsert toimub Vösul 18.–23. augustini peetava noorte klassikalise kitarrimängijate suvelaagri raames. Laagrit korraldab Rakvere muusikakool. Laagris juhendab lapsi kitarrist ja rahvusvaheliselt tunnustatud pedagoog Patricio Zeoli (Iiri/Argentina), keda assisteerib Priit Peterson. Veel õpetavad lapsi kogemustega kitarrisõpetaja Tiit

ERAKOOGU

Korsar Rakvere muusikakoolist ja Aet Mikli Tallinna Nõmme noortemajast.

Laager toob lapsi kokku üle Eesti: esindatud on Rakvere muusikakool, Tartu Heino Elleri nim muusikakool, Kohtla-Järve ja Tallinna muusikakoolid.

Kontsert Ilumäe kirikus on tasuta. (VT)

50 aastat tagasi

Korjakem marju ja seeni!

Rahvamajandusele on aia- ja metsamarjade kõrval üheks oluliseks tooraineks seened. Edukalt võivad täiskasvanute kõrval seenearumisele kaasa aidata kooliõpilased ja pioneerid.

ETKV Liidu juhatus on kehtestanud pioneeridele ja kooliõpilastele eduka marja- ja seenearumise eest rahalised preemiad, samuti tuusikud pioneerilaagrisse "Artek" ja rahvamajanduse saavutuste näitusele.

Varumisorganisatsioonid maksavad seente eest järgmist hinda: valged kivipuravikud I sort 0,85 rbl. kg, II sort 0,70 rbl. kg; kase-, haava- ja võipuravikud 0,55 rbl. kg; kuuseriisikad I sort 0,70 rbl. kg, II sort 0,65 rbl. kg; kaseriisikad, valged riisikad I sort 0,65 rbl. kg, II sort 0,55 rbl. kg; kollariisikad (või-seen), männiriisikad ja pilvikud 0,55 rbl. kg; kukeseenid 0,50 rbl. kg. Pohlade kokkuostuhinnaks on 0,45 rbl. kg ja mustikatel 0,35 rbl. kg. Peale eespool mainitud ostavad varumisorganisatsioonid pihlakamarju hinnaga 0,08 rbl. kg.

Marjad peavad olema valminud (punased), korjatud kobaratena. Korjamisel jälgida, et kobarate küljes ei oleks oksajäänuseid. Hallitanud ja riknenud marju vastu ei võeta.

10 aastat tagasi

Bingo lotoga miljonäriks

Bingo lotoga juuli alguses üle miljoni krooni võitnud lotomängija viivitas oma võidu järele tulemisega üle kuu, saabudes alles kolmapäeval seda vormistama. 30-ndates eluaastates kolme lapse ema rääkis Eesti Loto esindajatele, et mängib lotot juba ammu ja ostab igaks loomisemiseks kolm-neli Bingo loto piletit.

Näitus köidab raamatu

Tapa sõpruslinna Akaa (Soome) kahe kunstniku maalid lumuvad vaatajat Tapa linnaraamatukogu

Piia Suomu-Virtanen näitus "Kõidetud raamatud ja ehted" ja Seija Hannele Kinnari maalinäitus "Käsi käes – mälestuste radadel" kutsuvad sukelduma fantaasiamaailma ja pakuvad rõõmu ja inspiratsiooni.

Seija Hannele Kinnari (1946) igatsus ilu ja kunsti järele sai alguse juba nooruses, aga alles täiskasvanueas võttis asi konkreetsema kuju – ta asus kunsti õppima Tampere rahvaulikoolis ja Pirkkama maalikoolis. Seijal on ka teine südamelähedane harrastus – nimelt on tal omanimeline juuksurisaal, kus ta peab juuksuri-stilisti ametit.

Seija on öelnud, et tema näitus "Käsi käes – mälestuste radadel" koosneb elatud elu radadest, jumala loodud loodusest ning kristlusest kunsti ja luule vahenditega. "Kõnni koos minuga metsatukades, lenda lindude ja inglite tiivul, sukeldu minu fantaasiamaailma ja lase oma mõtetel vabalt voolata. Minu näitusel võid kogeda mõnda ootamatut. Seega – tere tulemast minu kunstiretketele!" kõneles ta.

Piia Suomu-Virtanen (1975) on näitusele toonud eri materjalidest kõidetud raamatud ning pärl- ja hõbeehed. Raamatu-

kõitmise ideed sünnivad sageli mõne teatud materjali ajendil, mida saab kasutada, või hoopis põnevast köitetehnikast. Ta on rohkem vaimustunud raamatute tegemisest kui neile sisu loomisest. "Pärlitööde puhul pakuvad mulle huvi peamiselt ehted ja see, kuidas erinevate pärlite valimise läbi tekib omanäoline lõpptulemus," märkis ta. Hõbeehete valmistamine on kunstniku uusim harrastus.

"Kankaanpää rahvaulikooli kursusel õppisin sulatusklaasi sobitamist hõbeehetesse ja siis tabas tõeline kirg. Hõbekette ma ei ole kavandanud, kuid hõbeehed olen ise välja mõelnud, ja see just ongi kõige põnevam, kuidas esialgset ideed teostada," kirjeldas ta ehtevalmistamise kunsti.

Piia Suomu-Virtanen on huvitatud veel klaasitööst, lapitööst ja mosaiikide tegemisest, kuid ta katsetab meelsasti kõike uut. Teda paelub ka eri tehnikate ühendamine ja jääkmaterjalide taaskasutamine. Lisaks käsitööle tegeleb ta innustunult fotograafiaga. "Loodan, et minu näitusetööd pakuvad rõõmu ja inspiratsiooni kõigile käsitöösõpradele," lausus kunstnik.

Vihula mõisas kõlab kaunis kitarrimuusika

Vihula mõisas esitab 20. augustil kell 16 eesti ja maailma kaunist kitarrimuusikat Tiit Peterson.

Kontserdil kõlab kitarrimuusikat Hispaaniast, Itaaliast ja Lõuna-Ameerika maadest, taasiseseisvuspäeva puhul ka mõni armastatud eesti lugu.

Kavasse kuuluvad kitarristi meelispalad, mis sobivad ilusasse romantilisse suvepäeva. "Kujutan ette, missugune suvepäeva idüll Vihulas valitseb. Inimesed tulevad jalutama, kuulavad muusikat ja pärast naudivad jälle koha kaunist omapära," ütles Tiit Peterson.

Missugused eesti lood esitamisele tulevad, jätab kitarrist saladuseks, vihjates vaid, et kõlab ka armastatud helilooja Raimond Valgre meloodiaid. "Las olla need publikule üllatuseks. Palade sissejuhatusse poole minuti jook-

sul on kuulajatel võimalik ära arvata, mis lugu kõlama hakkab," lausus Peterson.

Tiit Peterson on väljapaistvamaid eesti kitarriste. Vaimustavate kavadega on ta oodatud esineja nii Eestis kui mujal maailmas. Ta on plaadistanud kõik olulised eesti kitarrimuusika teosed.

Kirgliku nüüdismuusika esitaja ja propagandijana on Tiit Peterson inspireerinud eesti heliloojaid looma uusi teoseid kitarrile. Talle on kirjutanud muusikat René Eespere, Peeter Vähi, Raimo Kangro, Urmas Sisask, samuti Kai Nieminen, Jorge Cardoso, Harri Wessman ja Minna Leinonen.

Lisaks aktiivsele interpreeditegevusele on Tiit Peterson koolitanud terve uue põlvkonna professionaalseid kitarriste ning on Tallinna kitarrifestivali looja ja kunstiline juht. (VT)

ARVET MAG

KUMA FOTO ja REIGO TAMM esitlevad:

KONTSERDISARI

Rosaarium

JÄNEDA MÕISA ROOSIAIAS

Reedel, 22. augustil kell 19.00

MARKO MATVERE JA PEEP RAUN

Piletid müügil enne kontserti kohapeal 8 ja 6 €. Halva ilma korral on kontsert Jäneda Pulli Tallis

Paul-Eerik Rummo PÄTS

PUBI TAREKE Tapa valla Noortekogu

VANA BASKINI TEATER

KANUUSÕIT ALGAJATELE

MIKE YEAMAN (UK) / LAVASTAJA: EERO SPRIIT

ENE JÄRVIS, VÄINO LAES, AGNES AALISTE, VELJO REINIK, MARTIN KÕIV JA MADIS MILLING

17. august Kadrina Laululava 20.00

Piletid müügil Piletilevis, Piletimaailmas, Selveris, Statoilis ja kohapeal.

1182 Elman Postimees Kroonika

Animatsiooni töötoad

Avatud on registreerimine Priit Pärna III animafilmifestivali laste ja noorte töötubadesse ning õpetajate täienduskoolitusele "Animatsioon loovusõppes".

4.–16. oktoobrini kella 12–17 Tapa gümnaasiumis toimuvatest laste ja noorte töötubadest saavad animafestivali korraldaja Indrek Jurtšenko sõnul osa võtta Tapa valla ja naabervaldade, kogu Lääne-Virumaa, aga ka teiste Eesti piirkondade lapsed ja noored vanuses 6–19 eluaastat, oodatud on ka filmihuviliste vanemad. Töötubades osalemine on tasuta.

Registreerimisel tuleb kirja panna oma nimi, lapsevanema nimi, kool, elukoht (omavalitsuse täpsusega), telefoninumber ja kindlasti meiliaadress, et saaks koolituse kohta täpsemat teavet jagada. Kõik töötubades valminud filmid osalevad ka konkursil, antakse välja grand prix, palju eriauhindu, tulemused tehakse teatavaks festivali galal 1. novembril Tapa kultuurikojas.

Kahel eelneval aastal on festivali raames osalenud animatsiooni töötubades üle 200 noore ja täiskasvanu, kelle fantaasiatänu võib näha 75 animatsioonis kogupikkusega üle poole tunni.

Õpetajate täienduskoolitus

Animafilmi tegemisel saab töötoas kä

"Animatsioon loovusõppes" 24.–26. oktoobrini kella 10–16 Tapa gümnaasiumis pakub õpetajatele metoodikaid ja tööriistu loovuse arendamiseks ja õpilaste loovtöö juhendamiseks.

Täienduskoolitusel on neli peamist eesmärki: animatsioon kui tänapäevane integreeriv õpetamismeetod, õppeainete lõimimine, loovuse arendamine ja IKT vahendite kasutamine looval eneseväljendamisel.

Loovus võib avalduda väga mitmesugustes vormides ning la-

id, ehteid ja mälestusi

hted, köitetööd ja
IS.

Tapa linnaraamatukogu juhataja Kersti Burk ütles, et esimesed sissekanded külalisteraamatuse kinnitavad, et näitus külalisteraamatusele meeldib. “Väga ilusad on õrnade-mahedate toonidega maalid ingliteemadel”, “väga kaunit kujundatud ehted”, “imelised ehted, meistr töö”, “täi vältja mõned arvamusel.

“Tunneme rõõmu, et aastatagusest Toijala ja Tapa linna kultuuriinimeste koostööst alguse saanud koostöö jätkub, rikastades nii Akaa kui ka Tapa linna kultuurielu. Meie hea kultuurisaadik Pirjo Suomu on aastaid kaasa aidanud näituste korraldamisele ja vahetamisele ning loomulikult ka ise oma töödega näitustel üles astunud. Heade koostööpartneritega Akaa raamatukogus seob meid aastatepikkune sõprus ja koostöö nii teiselt kui ka isiklikul pinnal. Sellel aastal said meie lapsed osa Akaa raamatukogu kokku seatud Muumi-näitusest. Meie omakorda saatsime akaalastele vaatamiseks Tapa laste Muumi-teemalisi loometööd,” rääkis Kersti Burk.

Näitused jäävad avatuks 6. septembrini. (VT)

Tapa linnaraamatukogus saab 6. septembrini uudistada Akaa kunstnike põnevaid töid. 2 X ERAKOGU

Politseimuseum kontrollib liiklusohutust

Nädalavahetusel saab politseimuseumi liiklusohutuspäeval istuda politseibussis ja kiigata eravärvides patrullautosse. Samuti saavad huvilised kontrollida oma silmaga, kui palju Rakveres kiirust ületatakse. “Kuna uus kooliaasta on algamas, siis lõpetame oma suveüritused liiklusohutuspäevaga,” ütles politseimuseumi direktor Andrus Eesmaa.

Täna kella 14–16 peetaval üritusel peab muuseumiõuel loengu liikluskasvatuse spetsialist Katrin Käner. “Teeme jalgrattakiivriga testi ning näitame, milline näeb välja õigesti varustatud jalgratas.

Samuti tutvustame liikluspolitsei töövahendeid ning piilume patrullauto sisemusse,” rääkis Eesmaa. Lisaks saab end proovile panna mängudes ja võita auhindu.

“Lähme ka tänavale kiirust mõõtma ja kontrollima, kui paljud Tallinna tänaval sõitvad juhid seadust rikuvad. Meil on neid ekskursioonide raames väga palju ette tulnud.”

Sarja eelmistel üritustel demonstreeriti veekahurit ja pommirobotit. Septembrist jätkub Politseimuseumis sari “Politseiakadeemia”, järgmise loengu peab tuntud liikluspolitseinik Villu Vane. (VT)

ootavad registreeruma

tt proovida igaüks. ARVET MÄGI

henduskäikudes, hea lõpptulemus aga nõuab süvendatud tööd ja pühendumust.

Nende protsesside algatamine esitab uusi väljakutseid nii õpetajatele kui õpilastele, uute kvaliteetideni jõudmiseks peab õpetaja oskama nii siheteadlikult suunata kui loovust õhutada. Juhendajateks on Ruth-Helene Melioranski ja Mait Laas. Osalejad saavad koolitustunnistuse. Osalustasu sees on ka kohvipauside maksumus.

Fondide toetuse abil muutub hind odavamaks. Registreeruda on

soovitav ka nendel, kellele hind tundub liiga kallis. Töötubadesse ning õpetajate täienduskoolitusele saab registreeruda 10. oktoobrini.

Koolituse viib läbi MTÜ Nukufilmi Lastestudio, kohapeal abistavad ka Tapa gümnaasiumi meediaõpetajad ja teised vabatahtlikud animafilmihuvilised.

MTÜ Nukufilmi Lastestudio põhitegevus on lastele ja noortele kunstilise väärtusega professionaalse filmikultuuri tutvustamine ja filmide valmistamise õpetamine ning mitmekülgset arendava vaba aja veetmise võimaluse pakkumine. Animafilms pöimuvad kujutav kunst, muusika, draama, kirjandus, tants, fotograafia ja veel mitu kunstiliiki.

Tänu eri loomealadite sünteetivale omadusele arendab animatsioonifilmidega tegelemine koostöökust ja kultuuriteadlikkust, tehnilist taipu, ilumeelt, keeleoskust (nii verbaalset kui visuaalset), loominguoskust, käelist osavust, loogilist mõtlemist ja laiendab silmaringi.

Festivali korraldavad Tapa vallavalitsus koostöös MTÜga Tapa Linna Arengu Selts, kaaskorraldajad on Priit Pärn, MTÜ Nukufilmi Lastestudio, Tapa kultuurikoda ja Tapa gümnaasium. (VT)

MIHKEL MARIPUU/POSTIMEES

Kontserdisarjal “Rosaarium” on kaheksas hooaeg

Kontserdisarja kaheksandal hooajal toimub üks kontsert, mis on üldse kogu sarja kuuestikümnest. See leiab aset reedel, 22. augustil algusega kell 19 Jänedal mõisa roosiaias või halva ilma korral Jänedal Pulli Tallis. Üles astuvad **Marko Matvere** ja Peep Raun.

Kontsert koosneb korraldaja Reigo Tamme sõnul vanadest merelauludest-ballaadidest koos jutuga purjelaevanduse kuldajast. Purjelaevanduse hiilgeajaks loetakse 16.–20. sajandit. Sellest perioodist pärineb ka merelaulude traditsioon – shanty, millest omakorda arenes tänapäevane, meile nii armas merelaul.

Purjelaevade ajastu lõpetas aurumasina täiustamine ja lõpliku hooi andis sisepõlemismootori kasutuselevõtt. Kõige ilusamad, romantilisemad ja lõbusamad laulud on tänapäeva jõudnud 19. sajandist. “Kõik armastatavad mereromantikud-laulukirjutajad toetuvad oma loomingus pärimusele, et laevad olid siis puust ja mehed rauast,” lausus Reigo Tamm.

Aastal 2007 toimus Jänedal esimene sarja “Rosaarium” kontsert. Järgmisel suvel muutus “Rosaarium” kontserdisarjaks, mille mõte on tuua meie kodukohta andekaid tunnustatud muusikuid. (VT)

Rakvere Rahvaaias 20.08. kell 18.00
Kultuurikeskus kutsub

20-nda AUGUSTI KONTSERT

Muusikat teevad
TANEL PADAR ja TARVO VALM

Pääs kontserdile vaba, soovitatav kaasa võtta istmikualune.

KUHU MINNA

KONTSERT

RAKVERE KOLMAINU KIRIKUS laupäeval, 16. augustil kell 12 orelipooltund.

RAKVERES RAHVAAIA TERASSIL laupäeval, 16. augustil kell 15 SAKSOFONISTIDE KONTSERT.

KAREPA RAHVAMAJAS laupäeval, 16. augustil kell 18 SAKSOFONISTIDE KONTSERT.

KUNDA LINNA KLUBIS pühapäeval, 17. augustil kell 13 SAKSOFONISTIDE KONTSERT.

RAKVERES RAHVAAIAS pühapäeval, 17. augustil kell 14 Werisalinka kontsert.

ILUMÄE KIRIKUS 18. augustil kell 20 klassikalise kitarril kontsert. Mängib Priit Peterson, kavvas Bach, Giuliani, Ponce, Duarte, Carlevaro. Sissepääs tasuta, annetused.

KINO

RAKVERE TEATRIKINOS 16.-18. augustini kell 16, 18 “Khumba” (1 h 25 min, perefilm), kell 20 “Meeletu august” (1 h 45 min, film kõigile). Pilet 3,5/3 €.

MEELIS MEILBAUM

Kadrinas hüüab pill ja vestleb Martin Mürsepp

Kadrina Saunaklubi kutsub homme osa saama muusikast ja korvapallijutust.

Kell 17.30 annab Moldova Criuleni rajooni puhkpilliorkester avaliku tasuta kontserdil Kadrina sauna ees ja kell 18 kohtub saunas korvapallihuvilistega Rakvere Tarva vastne treener **Martin Mürsepp**.

Kadrina saunaklubilase Rein Siku sõnul tuleb kontsert, kus lõunamaa kirk väljendub moldova-rumeenia säravate meloodiate peritektes esituses, elamuslik. “Neid kuulununa julgen lubada – pärast nende kontserti muutub teie arusaam puhkpillimuusikast tundmatusest,” iseloomustas ta kollektiivi.

Ehkki saunaklubi on koos-

seisult maskuliinne, on kohtumisele kunagise korvpalliässa Martin Mürseppaga osalema oodatud ka õrnema soo esindajad.

“Kui on huvilisi, küll leiame võimaluse,” lubas Sikk, et ukse taha keegi ei jää. (VT)

20. AUGUSTIL KELL 9-16
TAMSALU KULTUURIMAJA
PARGIS LÕIKUSKULAAT.
INFO 5805 0167.

SWEDBANKI VÄIKELASTE KERGEJÕUSTIKUPÄEV

23. augustil 2014.a. algusega kell 12.00

RAKVERE STAADIONIL, Kastani 12, Rakvere

KAVAS:

2008.a.sündinud	T 40 m jooks;kaugushüpe; tennisballivise; 200 m jooks P 40 m jooks;kaugushüpe; tennisballivise; 200 m jooks
2007.a.sündinud	T 40 m jooks;kaugushüpe; tennisballivise; 200 m jooks P 40 m jooks;kaugushüpe; tennisballivise; 200 m jooks
2006.a.sündinud	T 60 m jooks;kaugushüpe; tennisballivise; 400 m jooks P 60 m jooks;kaugushüpe; tennisballivise; 400 m jooks
2005.a.sündinud	T 60 m tõkkejooks (11m,6,5m,40cm); kõrgushüpe; tennisballivise; 400 m jooks P 60 m tõkkejooks (11m,6,5m,40cm); kõrgushüpe; kaikaheide (60cm, 300 gr); 400 m jooks
2004.a.sündinud	T 60 m tõkkejooks (11m;7,00;40cm); kõrgushüpe; kuulitõuge 1 kg; 400 m jooks P 60 m tõkkejooks (11m;7,00;40cm), kõrgushüpe; kuulitõuge 1 kg; 400 m jooks

NB! Võistlusalad lapsevanematele. Kaugust hüppame 15 cm kõrguselt platvormilt.

Registreerimine: Võistlusteks registreerimine kell 10.30 – 11.30 Rakvere staadionil. Osavõtumaks 1,- euro tasuta kohapeal.

Autasustamine: Iga võistlusalal I – III kohale tulnud võistlejad autastatakse medali, diplomi ja aubinnaga, 4-6 kohta autastatakse diplomi ja aubinnaga.

Ühine harjutamine: 18.-21.august toimub ühine harjutamine treenerite juhendamisel Rakvere staadionil kell 12.00-13.00

NB! Vihmase ilma korral toimuvad treeningud ja osad võistlusalad kergejõustikuruumis.

KORRALDAJAD:

Info: Jaak Vettik 5283122, jaak.vettik@mail.ee

Nädala kaja

Jäneste invasioon

Virumaa Teataja

EVA SAMOLBERG-PALMI
peatoimetaja asetäitja

Ehk polegi vale ütlus, et meie ühiskond on veel liiga noor, et kõiksugu seaduseõgvendusi käiku lasta.

Jäneste invasioonist laulis 1996. aastal Villu Tamme. Muusik nägi pikkõrvade kogunemise taga sõnumit, midagi, mida metsaasukad inimestele öelda tahavad. Rakveres on hakki, vareste ja teiste tiivuliste invasioon, pealinnaelanikud hüüavad appi, sest tänavate remondi tõttu tungib tuppa massiliselt rotte.

Naksitrallide kutsumisest siin abi ei ole, ja kui nüüd päris aus olla, siis appi hüüan minagi, sest mingi kõrgema väe ja võimu tõttu on mul saatus sattuda mõne puu alla alati just siis, kui sealt järjekordne laadung linnukakki alla langeb.

Mõni ütleb, et pidi õnne tooma. Ei tea, ega ei too ikka küll. Isegi täpselt pihku langenud portsjoni järel ostetud lotopilet ei toonud rikkust õuele. Muidugi, õnn ei pidavatki alati rahas peituma ja võib-olla tahavad siinsed sulelised seda meile ka öelda.

Kuiagi väldin nüüd Rakveres puude all liikumist, oleks ehk õigem seda siiski teha – mida rohkem linnukakki, seda rohkem õnne.

Mingem puude alla, kaaslinlased! Ja võtkem asja mõistusega, sest probleem on meil, inimestel. Linnudel probleemi ei ole.

Mõistusega võiks võtta ka muid asju. Näiteks seda avalikus kohas joomise lubamist, millest palju on räägitud, sestap vaataksin asja teise nurga alt. Kangemat kraami on

ikka võetud, aga nüüd tundub, et inimesed on asunud asja kallale erilise õhinaga.

See paneb mõtlema, et kui avalikus kohas trimpamise lubamine vallandas sellise joomatuhina, et isegi lapsekäru lükkavad noored isad peavad, õllepurk näpu otsas, tolgen-dama, mis siis juhtub, kui Eestis muudki asjad legaliseeritaks. Näiteks kanep, prostitutsioon või homoabielud. Inimeste säästmiseks ma siinkohal sellest edasi ei kirjuta.

Mõistmine ja arusaamine kasvab ilmselt rahvaga koos, ja ehk polegi vale ütlus, et meie ühiskond on veel liiga noor, et kõiksugu seaduseõgvendusi käiku lasta. Aru ei saada ju isegi lihtsatest asjadest. Näiteks sellest, et ei maksa tassida väikeseid lapsi (ja loomi) sinna, kus pole nende koht. Sain sellise kogemuse sel nädalal teatris käies. Nukuteater on lennusaadamas toonud tõelise vaatamängu Jules Verne'i jutustuse "Kapten Granti lapsed" põhjal.

Teatritegijad on selge sõnaga märkinud, et ümmarguselt kolm tundi vältav tiheda tekstiga tükk ei sobi alla seitsmeaastastele. Mitte sellepärast, et nii väikesed oleksid rumalad, nad lihtsalt väsivad ära. Lennusaadamasse jõudes nägin aga esimese asjana hulka lasteaiapõnne ja sülelapsi, kes, nagu arvatud, poole etenduse pealt üürgama, rabelema ja pingiridade vahel ringi siblima asusid. Laps ei ole süüdi. Aga vanem on, et rikub teatrielamuse ka teistel kallipileti ostonutel. Laps aga sellest, et temaga kaheaastasena korra teatris käidi, kultuurseks teatriarmastajaks ei kasva.

Mesi

Õojooks täidab täna Rakvere tänavad melu ja massidega.

Tõrv

Tüütud linnalinnud häirivad linnakodanikke.

EESTI – kas kõikide joodikute paradisiis?

Esimisest juulist kehtima hakanud uus seadus lubab kõigil ja kõikjal vabalt juua. Ning seda ka tehakse, ohjeldamatult ja kohta valimata. Käies ringi ei saa nagu arugi, kus asud, kas mingil suurel labrakal või festivalil. Kuhu aga saadakse, sinna maha istutakse. Viibides rannas panin tähele, kuidas keset lõõmavat suve oli seltskond ennast mõnusalt päevitama sättinud ja lasi aga rõõmsalt toorel viinal hea maitsta.

See, kuidas nende tervis sellele niisuguses kuumas vastu peab, on muidugi nende endi asi, kuid lähedal liivas mängivad lapsed panid mind sügavalt mõtlema, kas sellist viinavabadust me soovisimegi.

Kas me soovime, et meie lapsed saaksid maast madalast teada, kuidas näeb välja üks umbe tõmmanud viinanina, kuidas rannas võib seltskond vabalt jöriseda ja jaurata ning kõikide teiste õgustele vabalt vilistada?

Kas me seda soovimegi lastele õpetada, et ei ole selles midagi halba, kui onu või tädi laseb rahulikult poe juures või pargipingil joomaund? Kui see on meie lugupeetud riigi eesmärk, siis oleme sellele õite lähedal.

Hommikused koristamised näevad välja, kui oleks linnas viinakoorem ümber läinud ja samas ka teine auto õllega otsa sõitnud.

Kui peale suuremat labrakat küsida, miks te enda järel ära ei korista, on vastus varnast võtta. Muidugi on süüdi linn, sest prügikastid ei võtvat kogu seda laga nii suures koguses vastu. See aga tähendab seda, et nüüd peame hakkama prügikasti suuruseid ja asukohti joomavendadega kooskõlastama.

Lugedes ajalehest, kuidas lugupeetud riigikoguliige Tõnis Kõiv õpetas, mil viisil peaksime joodikutega suhtlema, tekkis küsimus, kelle jaoks me siis ikka oleme. Meie, kes oleme seaduskuulekad, kes ei lärma ega mõrise kusagil poe juures, peame hakkama tegelema sellega, milleks on loodud jõustruktuurid.

Meie, kes maksame riigile makse, et see suudaks oma aparati ülal pidada. Kas meie oleme riigi jaoks või riik meie jaoks?

JÜRI LANDBERG
Kunda linnapea

Hommikused koristamised näevad välja, kui oleks linnas viinakoorem ümber läinud ja samas ka teine auto õllega otsa sõitnud.

Viibides rannas panin tähele, kuidas keset lõõmavat suve oli seltskond ennast mõnusalt päevitama sättinud ja lasi aga rõõmsalt toorel viinal hea maitsta.

MONTAŽ: FOTO: URMAS LUIK

Kas tõesti oleme sunnitud pidama kasvatomatust selliseks normiks, et peame hakkama ise joodikutele kohta kätte näitama – või on see ikkagi riigi ülesanne?

Kui seda mõtet edasi arendada, siis varsti peame enda kätte võtma ka väiksemad vargad ja teised sulid, kuna riik ei suuda nendegagi midagi peale hakata. Samuti peaksime endile muretsema kiirabi-, politsei- ja tuletõrjeauto, sest mine sa tea, millal jällegi kusa-gil midagi kokku tõmmatakse, ja siis peab oma asjad ise aetud saama.

Kindlasti hakatakse nüüd mind sarjama, et miks omavalitsus siin midagi ei tee. Kallid kaasmaalased, aga mida saabki linn või vald siin teha. Heakene küll, määrame piirkonnad,

kus alkoholi tarvitada ei tohi. Aga mis see annab, kui ei ole sunnimehanismi, millega joodikuid ohjeldada. Kindlasti loodetakse, et omavalitsused hakkavad tegema joodikutele trahvi, kuid omavalitsusel puudub õigus ja juriidiline alus ning võimalus alkoholihoobe tuvastamiseks.

Ainult väita, et keegi on joober, ilma tõenditeta, lihtsalt ei ole maksev, väita, et keegi tarvitab alkoholi, ei ole võimalik, sest siis peab tegema kindlaks, mida juuakse.

Võib ju inimene väita, et ta joober, mis sest, et viinapudelid. Ei ole kainestusmajasid ega ka ressursi, et kõik nn väsinud koju viia.

Jääda lootma politseile, kui terves maakonnas on konstaableid ainult neli-viis – no olge nüüd! Ja olemegi ringiga tagasi seal, kust alustasime – et kas meie ühiskond on valmis selliseks alkoliberalismiks?

Jõudu meile kõigile!

Kiri

Suur tänu kurtide kunstilaagritele kaasaaitajatele

Sooses kurtide kunstilaagri toimumisega Lahemaa rahvusparki ümbruses tänan sooja vastuvõtu, usumatult maitsva toidu ja vaatamisväärsuste tutvustamise eest kõiki asjaosalisi. Siiras tänu Vinni vallavalitsusele, meie ainsale toetajale. Saime palju ülimeeldivaid üllatusi, elurõõmu ja hingerahu.

Esimesel päeval imetlesime Jägala juga, maalilise Viinistu randa, külastasime kunstimuseumi, kus seisime kaua Eesti kurdi rahvakunstniku Andrei Jegorovi maalide ees, jalutasime üpris toredate paadimehena Mohni saarel, õõbisime Lainela puhkekülas (telkides).

Teisel päeval maalisime Käsmu randa, külastasime mainekat meremuuseumi ja Lobi külamuseumi, nautisime olemist Vergi sadamas. Peale lõunat maalisime Altja randa, vanu rannaäärseid talumaju, õõbisime Toomarahva turismitalu territooriumil (telkides).

Kolmandal päeval käisime Oandu looduskeskuses, Vihula mõisaaias, maalisime Vainupea randa, väga vana majakat, õõbisime Eisma puhkekülas (telkides). Viimase õõ elasime üle kohutava äikesekõuemürina saatel telkides. Milline kogemus tunda oma kehaga maavälist tõuget, mis kestis poolteist tundi!

Neljandal päeval külastasime Kalame talumuuseumi, meie kunstiopetaja, Eesti rahvakunstniku Valli Lember-Bogatkina suvekodu ja ateljeed, maalisime Karepa randa, uurisime ürdiaias ravimtaimi ja vestlesime kunstigaleriis meremaalikunstnikuga viipetõlgi vahendusel, vaatasime Metsaantsu linde ja loomi, kõndisime Ussimäel. Tagasisiteel põrutasime Toolse ordulinnuse varemeid kaema. Oleksime küll ka maalitud, ent aeg oli juba hiline. Aeg koju sõita!

Poleks uneski näinud, et kurtide kunstnike jaoks on võimalus jätta kord aastas argiaskeldused ja -mured ning huvipakkuvaid vaatamisväärsusi näha; et saab maalida, mõelda, mõtiskleda; röömustada ehedate ja ülipõnevate kunstielamuste üle, mida Lahemaa pakub. Kõigi aegade kõige paremini organiseeritud laager läks hoopis palju maksma, et kunstioskusi arendada-täiendada. Ent päike, vaikne meri, sinitaevas, kuumad liivarannad, iidset rändrahnud, mere kohal päikeseloojangud, lõhnavad männimetsad, loopealsed alad, kaunis Vihula mõis ja erakordselt suurepärase maalilaager looduskunis kohas mere ääres – see oli fantastiline, oivaline ja praktiline. Ühest suust: "Super! Vahva!" Suvil on veel ilus. Tulge Lahemaale maalima!

Kurtide kunstnike nimel
Liidy Laud

KIRIKUÕPETAJA pikk teekond

Santiago de Compostela katedraali (vasakul) jõudmiseks läbib Tauno Toompuu jala tuhat kilomeetrit.

INTERNET/ARVET MÄGI

Rakvere kirikuõpetaja asub palverännakule

Rakvere Kolmainu koguduse õpetaja Tauno Toompuu jätab septembri algul kodumaa, võtab selga rändurikoti ja seab sihiks 1000 kilomeetrit jalgsimatka – palverännaku Hispaaniasse Santiago de Compostelasse.

EVA SAMOLBERG-PALMI
eva.samolberg-palmi@ajaleht.ee

Täpsemalt saab kirikuõpetaja teekond alguse 6. septembril, mil ta sõidab Prantsusmaale, et sealt juba jalgsi sihtpunkti liikuda. "Olen plaaninud teekonna läbida kuu ajaga," rääkis palverännakule asuja ise. Varem on Tauno Toompuu käinud küll palverännul Jeruusalemmas, aga jalgsimatkana võtab ta seesuguse teekonna ette esimest korda.

"Eesti luteri kirikul on tavaks saata aastas kaks vaimulikku palverännule. Sel korral olen üks väljavalituist mina ning võtan teekonna suurima rõõmuga ette," rääkis Toompuu sellest, kuidas plaan pikale teekonnale asuda üldse sündis.

Palverännakule asub Tauno Toompuu üksinda, kuid seda, et üksindus teekonnal väga rõhuvaks muutuks, ta ei karda, sest rännakul kohtub ta ja saab suhelda teiste palveränduritega.

"Rändureid on sel teel kindlasti veelgi. Ka ööbimine on koos teistega palveränduritele

mõeldud öömajades," rääkis Toompuu ja lisas, et omas tempos liikuda on siiski kõige parem.

Santiago de Compostela on palverändurite sihtpunktide seas Toompuu sõnul kolmandal kohal pärast Jeruusalemma ja Roomat. Kui kahes viimases käiakse rännakul pigem turismireisina, siis Hispaania linna Santiago de Compostelasse minenad võtavad ette tõsise teekonna.

Palverändurite sihtpunktina armastab Santiago de Compostelat ka kirjanik Indrek Hargla, kes oma raamatuis sinna patukahetsejaid saadab. Viimases romaanis "Apteeker Melchior ja Tallinna kroonika" võtab Santiago de Compostela teekonna jalge alla mõrtsukatöös süüdistatud mees.

Tauno Toompuu sõnul kasutatakse mõnel pool maailmas palverännakut karistusmeetodina tänapäevalgi, aga teekond pole mõeldud mitte inimese piinamiseks, vaid selleks, et kuriteo sooritanu saaks mõtiskleda oma teo üle ning sel moel parandust leida.

"Noortele, alles algajatele

SANTIAGO DE COMPOSTELA

- Santiago de Compostela on linn Hispaanias, Galicia autonoomse piirkonna pealinn.
- Santiago de Compostela katedraal on üks olulisemaid palverännusihtpunkte kristlaste jaoks Jeruusalemma ja Rooma kõrval.

kurjategijatele on selline karistusmeetod üsna tõhus," rääkis Toompuu. Tema ise võtab teekonna ette iseendaga olemise eesmärgil. Kui varem oli oht pikal teekonnal röövlite küüsi langeda või muul moel hukka saada, siis tänapäeva maailmas on rändamine turvalisem, kuigi õnnetusi võib juhtuda ikka.

"Ega ma ju ei tea, kas mu füüsis peab vastu ja kuidas jalgad sellele kõigele reageerivad," arutles rännakule asuja. Tema sõnul on ees siiski palju teadmatust. "Iga 15–20 kilomeetri tagant on teel küll asus-

tatud punktid ning hostelid palveränduritele, kuid iga päev ei pruugi jõuda ööbimispaika ning siis tuleb kuidagi teisiti läbi ajada. Maailma tuleb usaldada," lisas kirikuõpetaja.

Oma teekonna pühendab Tauno Toompuu Rakvere Kolmainu kirikule. "Minu rännakule saab kaasa elada blogi vahendusel ja kõik soovijad saavad ka annetada kiriku remondifondi," nimetas Toompuu, kes enda sõnul suurem asi ehitusmees ei ole, aga kuna kirik vajab hädasti remonti, panustab ta sellesse teistmoodi.

Tööpuudus vähenes II kvartalis

2014. aasta II kvartalis oli Eestis töötuid 47 000 ja töötuse määr 6,9%.

Statistikaameti andmeil seega tööhõive I kvartaliga võrreldes kasvas, kuid aastatagusega võrreldes oli tööhõive II kvartalis vähem. See näitab, et Eesti on järkjärgult jõudmas kahaneva tööhõive tingimustesse.

Tööhõive-uuringu andmetel

oli II kvartalis hinnanguliselt 47 000 töötut, mis oli eelnenud kvartaliga võrreldes 10 000 võrra ja eelmise aasta II kvartaliga võrreldes 8000 võrra vähem.

Töötuse määr oli madalam nii tänavuse I kvartali kui ka 2013. aasta II kvartaliga võrreldes (siis oli töötuse määr vastavalt 8,5% ja 8,0%). (VT)

Pajustis murti sisse kahte autosse

Neljapäeval teatati politseile, et Pajustis Vanaküla tänaval on sisse murtud sõiduautosse Toyota Avensis ja Toyota Hilux, varastatud navigeerimis-seade ja raha. Kahju on 335 eurot. (VT)

Noor naine sõitis võssa

Neljapäeva õhtul kaotas 26aastane Liina Haljala-Võsu maantee 28. kilomeetril kontrolli sõiduauto Suzuki üle ja sõitis võssa. Turvavarustust kasutanud sohver sai siiski vigastada ja ta viidi haiglasse. (VT)

Tapa polügoonil käivad filmi "1944" lahingustseenide võtted

Tapa sõjaväepolügoonil algasid eile Elmo Nüganeni lavastatava mängufilmi "1944" lahingustseenide võtted.

Pühapäevani kestvasse võtetesse on kaasatud rohkesti teise maailmasõja aegset raskekerevastust, sealhulgas kolm liikuvat tanki, edastas filmi tootja. Võtetel filmitakse lahingustseene Sinimägede ja Avinurme lahingust.

Filmi režissöör on Elmo Nüganen, operaator Rein Kotov, kunstnik Kalju Kivi ja stsenarist Leo Kunnas. Osades astuvad üles Kaspar Velberg, Gert Raudsepp, Priit Strand-

berg, Märt Pius, Priit Pius, Hendrik Kalmet, Karl Kalmet ja paljud teised näitlejad.

Mängufilm valmib Eesti filmiinstituudi, kaitseministeeriumi ja kaitsejõudude toetusel ning selle esilinastus on kavandatud tuleva aasta veebruaris. Mängufilmi tootja on Taska Film OÜ. (VT)

Päevapilt

Virumaalt astuvad kaks noort meest Baruto jälgedes. Kaks noort perspektiivikat sumomaadlejat Oliver Valdre (16 a, 145 kg) ja Toomas Braun (17 a, 150 kg) koos treener Riho Mäe ja Kaido Höövelsoniga lendasid eile Tokyosse, et valmistuda koos Jaapani sumokondisega maailmameistrivõistlusteks. Sumoarendaja Riho Rannikmaa sõnul toimuvad need võistlused 30. ja 31. augustil Kaohsiungis Taiwanis. "Lisaks treeningutele Jaapani rahvusülikooli sumoklubis külastavad Vinni spordiklubi Sakura kasvandikud sumostaar Baruto eestvedamisel ka profiklubide treeninguid, et tutvuda sealse õhk-konna ja olustikuga," rääkis Rannikmaa. "Olles nuusutanud sumotalli õhku ja rinda pistnud noorte proffidega, on noormeesel kergem otsustada, kas nad tahavad selle eluga liituda või mitte." Kaohsiungis võistlevad noormehed juunioride vanuseklassis (U18). Kahekesi tehakse kaasa ka võistkondlikul turniiril. (VT)

Seakatku puudutav teave koondati ühele veebilehele

Alates tänasest on sigade Aafrika katku puudutav teave leitav veebilehelt www.seakatke.ee, mis koondab olulisema info ohtliku loomataudi ja selle vältimise võimaluste kohta.

"Sigade Aafrika katk on väga ohtlik ja nakkav taud, mis võib puhkemisel põhjustada seakasvatusektorile suurt ma-

janduslikku kahju. Samas on meist igapäev võimalik aidata kaasa, et vähendada selle Eestisse levimise tõenäosust," ütles veterinaar- ja toiduameti peadirektor Ago Pärtel.

"Seepärast koondasime veebilehele olulisemad soovitused nii seakasvatajatele, jahimeestele kui ka näiteks seene-

listele ja marjulistele. Kindlasti tuleks nende materjalidega enne metsaminekut tutvuda," rääkis Ago Pärtel.

Veebilehele on koondatud teave sigade Aafrika katku, selle leviku, kehtestatud piirangute ja ennetavate tauditõrjemeetmete kohta.

Samuti on veebilehel piir-

kondlike veterinaarkeskuste kontaktandmed ja valik korduma kippuvaid küsimusi seakatku kohta.

Küsimusi ja infot sigade Aafrika katku kahtlusega loomadest saab jätta VTA vihjetelefonil 605 4750 ning edastada VTA kodulehel asuva veebivormi kaudu. (VT)

1,6 MILJONIT EUROOT

läheb maksma Eesti Rahva Muuseumi (ERM) Tartusse Raadile keriva uue hoone tulekatselahendus

Plaadid sümbolise surnuaias annavad vähest aimu, kui palju inimesi on mägedesse jäänud.

Plokkide viisi söögi- ja joogikraami tuleb mägiokovikusse viia seljas.

Kõrgusekartus tasub neil radadel koju jätta.

Ka juulikuus on võimalik liugu lasta.

Kõrg-Tatrate loodus pakub igal sammul hingematvalt kauneid vaateid.

Sucha Bela ülipopulaarne matkarada.

FOTOD: KAIRI EHRlich, KRISTI EHRlich, KADRI VILUMAA

Eneseületus Kõrg-Tatrates ehk Mõtlematult öeldud JAH

“Tuled või ei,” küsib mu öde. “Tulen,” vastan pikemalt mõtlemata, andmata enesele aru, mis mind, kes pole kõrgemale kui Kuutsemäe nõlvale tõusnud (ja sinnagi tõstukiga), Kõrg-Tatrates, umbes kümnekilone seljakott seljas, ees ootab.

KRISTI EHRlich
kristi.ehrlich@ajaleht.ee

Mie seitsmeliikmelise matkaseltskonna esimene siht on ületada 2159 meetri kõrgune Zawrat (Poola territooriumil). Sellest pidi kahepäevasele reisi kõige raskem päev tulema. Kui raskeks see tegelikult kujunes, polnud ilmselt suurem osa meist ette kujutada osanud.

Praktiliselt pilvitu taeva ja kiiskava päikese all stardime Zawratil jalami suunas, kuhu esialgu viib täiesti tavaline asfalteeritud kõnnitee.

Ühtlast kergest tõusu ei paneks vahest tähele, kui kogu reisis vajalik kraam oma raskusega maadligi ei suukuks, sest lisaks telkidele, magamiskottidele ja muule matkaks vajalikule oli meil kaasas ka söögikraam ning potid, kus hommiku- ja õhtusööki valmistada.

Asfalteeritud tee viib gondlini, mis ühepäevasele matkale tulnud kerge seljakottidega ja näpus veepudelitega turistid poole mäkke sõidutab, et nad sealt siis Zawratit tipu poole võiksid tõusta. Tundub ahvatlev, kuid see polnud ju meie reisi eesmärk – tulime matkama – ja rühme jala edasi, kuni rada – kaardil on selle raskusastmeks märgitud easy – meid maailmise mägiarveni viib.

Juba tunde jalul olnuna pole paremat tunnet kui päästa jalad umbestest matkasabastest ning varbad jahutavasse vette pista. Mõnus on, aga seda mõnu jagub vaid üürikeseks ajaks, sest taamal mäenõlvale joana laskuv lumesulamisvesi, mis järve toidab, on jääkülmal nagu ka järvevesi.

Sinkohal sai otsa ka kerge matkarada ning ees ootas tekkond, mis kaardil tähistatud kui *difficult*. Tõusud lähevad järsemaks, kivised astmed kõrgemaks ning vastu tulevate, silmanähtavalt kogenud matkajate nägudele ilmub sõna otsese mõttes üleolev muie – minge,

minge, aga ega te nende suurte seljakottidega tippu küll ei jõua. Oleme kui seisite liikuvat turismiobjekti, kellele pikalt järele vaadatakse.

Mida aeg edasi, seda väiksemaks muutub teerajal liiklus, vastutuli jaid on mõni üksik, tipu poole rühkijaid täpselt seitse, vähemalt esmapilgul, aga kui retkejuht Marko Vainu binokliga ümbrust uurib, on massiivse mäe taustal näha imetillukesi liikuvaid täppe.

Juulikuust hoolimata laiub ühel hetkel ees lumeväli – mitte selline karge ja puhas, vaid pigem tahmunud –, mille sajad jalapaarid on segi tallanud. Lumeväli kõrval nosib häirimatu rahuga mägiokovik, kelle kaks kaaslast hetk tagasi nõlva mööda alla jooksid, kui olid seljakotiranduritega tõtt vaatimise lõpetanud.

Ja siis laskub tipu poolt kergel sammul lumivalges rüüs nunn. Kust ta tuli ja kuidas oma heledaid riideid määrimata alla sai? See küsimus jääbki vastuseteta. Et väsimus on ilmselgelt võimust võtnud, peame ühel hetkel enda käest

küsima, kas nunn oli ikka reaalsus või meelepete. Fotojäädvustus sellest, kuidas valge kogu üle lumevälja laskub, lasseb siiski uskuda, et kujutusplidiga tegemist ei olnud.

Veidi enne tippu jõudmist on meile konkurendid tekkinud – umbes 15-liikmeline belglastest noorskaudide seltskond, kes samasuguste kandamitega Zawratit tipu vallutada kavatsesid. Rada on kitsas, tõusud järsud, peaaegu püstloodis, ning edasi jõudmiseks peab kasutama kaljude külge kinnitatud ketide abi. Tekib järjekord.

Kolaki, kolaki. Hetk vaikust. Jälle kolaki, kolaki. Nii ronib belglannast neiu, tumepunane termos näpus, mööda kaljuseina üles. Niigi raske on, miks ta ometi seda termost kotti ei pane, aru tema omavahel. Jälle kolaki, kolaki.

Ja siis kostavad kaljuunuki tagant rõõmuhõisked – belglased hakkavad üksteise järel tippu jõudma. Meie seisama püstloodis tõusu ees. “See on viimane tõus, kui te selle ära teete, olete kohal,” innustavad belglased. Varem kon-

kurentidena näivatest matkalistest on saanud mõttekaaslased – raskused ühendavad.

Minu rammetud käed mind mööda kette üles ei tõmba. Võtan viimse jõuvaru kokku, haaran hoopis kaljuunukidest ja vean ennast üles. Nii tundub turvaliselt. Kohale jõudes on hing kinni ja silme ees virvendab. Tipust avanevat jumalikku vaadet suudan nautida alles mõne aja möödudes. Zawratit vallutamiseks kulub umbes kaheksa tundi.

Väga pikalt tippu peatuma jääda ei saa, sest kell tiksib halastamatult õhustusse. Asume teele, et enne pimedat õomajja jõuda. Viidad raja ääres lubavad kohalejõudmist pooleteise tunni, edasi tunni ja veel edasi 20 minuti pärast.

Keha ja vaim on väsinud, jalad ja õlad valutavad, aga kuklas tiksib teadmine, et õõskes mägedesse jääda ei tohi. Silt, mis lubas 20 minuti pärast õõbimiskohta jõudmist, jäi rubli pool tundi tagasi selja taha. Järgmine viit ütleb, et majake asub 15minutilise teekonna kaugusel. Kaua veel?

Kella üheksa ajal, kui pimedus on laskunud, kõrgub viimaks meie ees tuledes maja. Oleme kaksteist tundi jalul olnud, ainuke mõte on, et saaks pikali ja magama.

Majakese uksest sisse astudes võtab meid vastu täielik kaos: ruumid on ülerahvastatud, enne meid kohale jõudnud belglased on vallutanud suure söögisaali põranda, magamistatid on laotatud vahekoridoridesse, duširuumide uste ette, trepimademetele, välisukse ette. Hommikuks on hõivatud viimnegi sentimeeter põrandapinnast.

Magamisest ei tule sel ööl midagi välja, sest neli meist peavad samuti ühes ukseavas kohas sisse võtma, mis tähendab, et üle meie peade käivad hilised magamaminejad ja hommikul kella viie ajal esimesed rajale suunduvad.

Järgmisel päeval kõigepealt pikalt tõustes (vahaheel saame rahesaju kaela) ja seejärel laskudes jõuame Morskje Okosse.

“Te olete Eestist?” küsivad neiu ja noormees meilt mägijärve kaldal puhkas eesti keeles. Igas sadamas pidi vähe-

malt üks eestlane ees ootama, tundub, et mägedega on sama lugu. Etteruttavalt võib öelda, et seda paari näeme reisi jooksul veel kahel korral.

Morskje Oko järve äärest teele asudes saaksime idee järgi ka Rysy (2499 meetrit) tippu tõusta. See ongi meie järgmine sihtpunkt, kuid Rysy otsustame vallutada Slovakkia poolt.

Omapärase nimega tipu ristime kiiresti Riisikaks, hea ja lihtne öelda. Tipu poole teele asudes jätame suured seljakotid maha – liikuda on harjumatu kerge. Kui aga jaksu peaks jaguma, saab mäe jalamilt sikutada selga raske puidust raami, millega transportitakse tipust natuke allpool tegetusse kohvikusse söögi- ja joogipoolist. Vee-, koka-koola, Sprite'i ja tomatipasta plokkid ootavad väikeses varjualuses mäkke tarimist. Kes kandami kohale viib, saab vaevatasuks tassi kuuma kohvi. Nii vähemalt lubab infotahvel varjualuse kõrval.

Meist transportitooli ei saa, küll aga kohtame rajal kahte vaprat meest, kes jõudsal sammul sihikindlalt kohvi-

ku poole ronivad. Kui palju vaeva ja hige juuksekarva otsa imetillukesed veepiisad.

Teel alla teeb osa seltskonnast kohvikus peatuse, et järele kaeda, palju siis see poolleliitrine kokakoola maksab. Tervelt kolm eurot.

Takistuseks laskumisel on järjekordne lumeväli. Järsk langus püstjalu seda ületada ei võimalda. Ega jäägi muud üle kui lasta kükakile ning poolleldi tagumikule toetudes saapataldadel liugu lasta, saapainad

Tipp tuleb kätte ootamatult. “Kas see ongi?” küsin endalt mõttes, keerates pead paremale ja vasakule. Vastu vaatab piimjas pilvemass, mis oma nina eest palju kaugemale näha ei võimalda. Kaugusesse ulatavad aadetid mitte

te mingisugust. Rõske õhk tekitab iga juuksekarva otsa imetillukesed veepiisad.

Teel alla teeb osa seltskonnast kohvikus peatuse, et järele kaeda, palju siis see poolleliitrine kokakoola maksab. Tervelt kolm eurot.

Takistuseks laskumisel on järjekordne lumeväli. Järsk langus püstjalu seda ületada ei võimalda. Ega jäägi muud üle kui lasta kükakile ning poolleldi tagumikule toetudes saapataldadel liugu lasta, saapainad

kui sahk lund kahele poole laiali lükkamas.

Kõrgustesse püüdlemine on selle reisi igapäevane osa. Nii ka Slovakkia rahvusparki kanjoni Sucha Bela, mille kivistel ja vesisel algav rada viib mitme meetri pikkuste metallredelite, veest libedate puidust redelite ja hingematvalt kauniste vaadete ni, mida on nautima tulnud tohutu rahvahulk. Esimese metallredeli juures tekib oma paarikümnest hanereas seisvast matkalisest lausa ummik, sest liikumine käib vaevaliselt. Üks vale liigutus libedal redelil tähendab aga vabangemist, all ees ootamas külm vesi, hambulised kivid ja suured puunotid.

Reis Kõrg-Tatratesse toimus Eesti Geograafide Seltsi noorteklubi eestvedamisel.

8 tundi võttis aega Zawratile jõudmine, sealt laskumine läks 4 tundi.

Retkejuht paneb plaani paika.

Ootamatu kohtumine mägiokovikudega.

Kui enam hullemaks minna ei saa, siis saab küll. Zawratile jõudmiseks tuleb raudketide abil ennast üles tirida, sest rada läheb püstloodis üles.

Puhkepauisid on möödapääsmatu, sest raske kandam ja kuum päike teevad oma töö.

Kõrgelt laskuv vesi õhkab jäist külmust.

Rysy on vallutatud! Kõigist kogutud raskustest hoolimata on tippu jõudes ikkagi võimas tunne. Saime hakkama.

Keerulisel ajal võõrsilt Eestisse elama

SAKSA NEIU: EESTI KEEL ON KEERULINE, AGA ÕPITAV

Kohtudes Rakvere sotsiaalabikeskuse laste päevakeskuses siin vabatahtlikuna viibiva sakslanna Rebecca Osterbergiga, satun hetkeks segadusse, sest siin alla aasta viibinud võõramaa neiu tervitab mind ladusas eesti keeles. Vot siis!

Rebecca usub, et jääb Eestiga seotuks ka siis, kui Saksamaale tagasi läheb.

EVA SAMOLBERG-PALMI
eva.samolberg-palmi@ajaleht.ee

Rebecca on praeguseks Rakveres elanud üksteist kuud. Saabus ta siia vabatahtlikuna 18–30aastastele noortele mõeldud programmi kaudu, ning kuigi siin elamise-töötamise eest programmiga liitunud palga ei saa, saavad nad tasku- ja toiduraha, elamiskoha, ning mis kõige tähtsam – kordumatu ja vahetu kultuurikogemuse.

Idee vabatahtlikuna mõnes teises riigis elamist proovida tuli Rebeccale pärast gümnaasiumi lõpetamist. “Lõpetasin kooli ja tundsin, et kohe ei taha ülikooli minna,” rääkis ta. Nii hakkas ta juba pool aastat enne gümnaasiumi lõppu oma võimalusi uurima.

Üks oli kindel – neiu tahtis jääda Euroopasse. Ning kuigi Eestis ta varem käinud polnud, osutus valituks just see riik. “Eks ma algul ka kahtlesin, sest ikkagi Põhja-Euroopa ja nii ...” kõneles Rebecca muia-tes.

Eesti keele on Rebecca ära õppinud napi üheteistkümnepäevase veedetud kuu-uga. Kaks korda nädalas toimuvad siin elavatele vabatahtlikele keeletunnid, väga palju tuleb aga ise õppida ja tööd teha. Kuna Rebecca töötab laste päevakeskuses, siis keelepraktikaga tal probleeme ei ole, sest lapsed temaga naljalt inglise keeles ei räägi. Lisaks meeldivat lastele see, et nad on vähemalt ühes asjas paremad kui täiskasvanud inimene.

“Programmiga on ette nähtud, et on keeleõpe, septembris ja oktoobris olid kaks korda nädalas keeletunnid koos teiste siinsete vabatahtlikega,” rääkis neiu ja lisas, et kõik praeguseks temaga samal tasemel eesti keelt siiski ei valda, sest neil, kes töötavad näiteks puuetega inimestega, on praktikat vähem.

Eesti keel on Rebecca arvates keeruline, aga täitsa õpitav, kui pisut püüda. Sõnad ei ole tema meelest rasked, aga grammatika valmistab parasjagu peavalu. “Käänded on keerulised,” tunnistas ta. Eesti keeles kõnelemiseks saab Rebecca hak-

kama soravalt, kirjutamine võtab aga tema sõnul rohkem aega ja nõuab mõtlemist.

1. septembril pakib Rebecca asjad ja sõidab tagasi kodumaale. “Siia saabudes ei osanud ma midagi oodata. Ma ei teadnud, milline elu siin on, aga kuna olen olnud vahetusõpilane Kanadas, siis teadsin, millele välismaale elama asudes tähelepanu pöörata.”

Lisaks Eestiga tutvumisele on Rebecca toimetanud Rakvere sotsiaalabikeskuse laste päevakeskuses, kus ta on korraldanud mitmesuguseid üritusi ning vedanud projekte. “Teeme lastega süüa, aitan neid ka koolitöodes, mängime,” kirjeldas Rebecca, kelle meelest on iga päev olnud erinev ja põnev.

Saksamaal elab Rebecca Hamburgi lähedal väikelinnas, mis tegelikkuses on Rakverest siiski kaks korda suurem. Tagasi kodumaale jõudes on neil plaan astuda kunstiuülikooli, Eestiga aga arvab ta alati-seks seotuks jääda.

“Kolm tundi lennukiga, see on väga vähe aega, ja olen siin,” Rebecca on kindel, et Eestisse tuleb ta edaspidi puhkama, ja ka siit leitud sõpradega loodab ta kontakti säilitada ning vahetevahel neil külas käia.

Lähedasemad sõbrad on tegus neidis leidnud Tarva jalgpallinaiskonnast, kus ta mängimas käib. “Liitusin jalgpallinaiskon-

naga juba septembris, infot nende kohta sain oma keeleõpetajalt, kes kutsus mind, kuna olen Saksamaal juba kolmteist aastat jalgpalli mänginud,” rääkis Rebecca, kes enda sõnul oli väga rõõmus, kui avastas, et saab Rakveres armastatud hobiga tegelemist jätkata.

Eestlased on Rebecca arvates rahulikud, aga mitte külmad. Tema meelest on eestlased sakslastega sarnased, sest ka tema kaasmaalased ei sõbrune võõrastega väga kergesti ja enne usalduslike suhete loomist õpitakse inimesi rohkem tundma.

Neli aastaaega Eestis veetnuna ütles Rebecca, et kõige rohkem hirmutas teda talvine pimedus. “Saksamaal on ka talvel külm, küll mitte kolmkümmend külma- kraadi, vahepeal sajab ka lund, aga Eestis on nii pime. Terve päeva on pime, sellega oli raske harjuda. Suvel meeldib mulle ikka rohkem, on palju valgust,” kõneles neiu.

Rebecca on uudiste vahendusel maailmas toimival silma peal hoidnud. Ta meenutas, et kui pingestusid Ukraina ja Venemaa suhted, helistas talle murelik isa ja küsis, kas Vene piiri lähedal elada on ikka turvaline ja kas siin on kõik korras.

“Rahustasin ta maha, ütlesin, et siin on kõik rahulik,” rääkis Rebecca ja avaldas arvamust, et Venemaa läheduse tõttu reageerivad siinsed inimesed olukorrale maailmas mõneti pingelisemalt kui sakslased.

TULETARK
targem kui tuli

Sügiseks tuleohutus korda!

- tuleohutuskoolitused ja -õppused
- tuleohutuskoolitused ja -õppused
- tuleohutuskoolitused ja -õppused
- tuleohutuskoolitused ja -õppused
- tuleohutuskoolitused ja -õppused
- tuleohutuskoolitused ja -õppused

VARSTI TULEKUL
tuleohutuse e-koolitus

Tuletark OÜ
www.tuletark.ee
Koidula 1, Tsentrumi III korrus

tuletark@tuletark.ee
Tel 523 2585, 528 3144

MAGAZIIN

KLIENTIKAARDIGA:

LASTE SUVISED JALATSID
ДЕТСКАЯ ЛЕТНЯЯ ОБУВЬ

LASTE PESU
ДЕТСКОЕ БЕЛЬЕ

-25% **-25%**

TCHIBO VOODIPESU
ПОСТЕЛЬНОЕ БЕЛЬЕ

-40%

RAKVERE RINGTEE 4

Kauplused:
VALGAS Riia 14
VILJANDIS Leola 61
RAKVERES Ringtee 4
VÕRUS Röpina mnt 15
RAPLAS Nore keskus Viljandi mnt 72
PÄRNUS Härma kaubahoovis Tallinna mnt 70

www.magaziin.ee
f /magaziin

PLIITDEL ON ILLUSTREERIV TÄHENDUS

RAKKUMINE KENTIB KUINI 31.08.2014

Rakvere sotsiaalabikeskuse laste päevakeskuses valmisid Rebecca juhendamisel lõbusa trükimustriga t-särgid.

Ega te siia jalutama tulnud

Täna ongi see kauaoodatud päev, mil saab ööjooksu läbi teha. Elu esimese võistluse! Okei, ilma ajavõtuta ... Nagu kolme kuu eest lubatud, läbin kümme kilomeetrit vabatehnikas, mis peasjalikult tähendab tõtlikku kõndi.

AARNE MÄE
aarne.mae@ajaleht.ee

Ehk nagu ütles selle nädala juubilar Ello Od-raks kunagi Moldovas meie delegatsiooni moodustanud raamatukogutöötajatele: "Kõndige-kõndige, ega te siia jalutama ole tulnud!"

Ma valetan, kui ma ütlen, et pole üldse ärevuses. Kui korraldajad kutsusid eile mind võistluskeskusesse numbri järele, siis kõlas see justkui keskkooli lõpus õpetaja karm osutus: "Võtke nüüd oma eksamipilet!"

Olen end ühelt poolt küll seadnud para- ja katsumuse ette, kuid teisalt ootan juba mõnuga, et saaks vallutada oma armsa kodulinna tänavad koos tuhandete teistega. Panin tähele, et mitmel pool Rakveres tänavaid ka pinnati, nii pole karta, et jooksurahvas libastuks. (Muidugi oli mul mõte ka enne võistlust salamahti seesama distantsi läbi käia, kuid ei leidnudki selle kavala plaani teostamiseks mahti.)

Ühte ma kardan. Nimelt et inimesed tänavate ääres hakkavad mind julgustama ja ergutama, et mis sa kõnnid, jookse. Aga ma ei tohi provokatsioonidele alluda. Pigem teen seda järgmisel aastal, sest ega siis minu treeninguprogramm ja "liikumisprojekt" veel sugugi lõppenud ei ole.

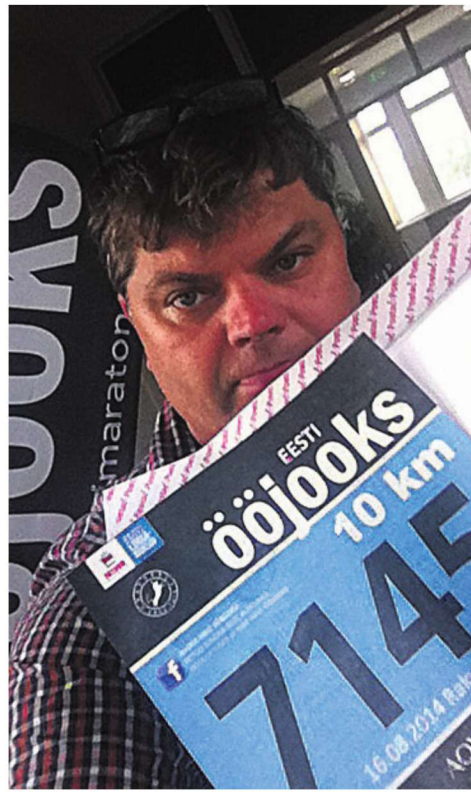
Paljud kindlasti küsivad, et kuidas siis

enesetunne on võrreldes maikuuga, kui sai vekslid julgelt välja käidud. Kohe vastan: "Parem on!" Kohe palju parem. Tõsi, ehkki on läinud üle kivide ja kändude (aga sain luureandmetest teada, et kaaskannatajal Tarvo Sõmeril ei ole läinud sugugi paremini). Ise tunnen nüüd lausa vastupandamat vajadust liikuda (M.O.T.T.) ja sageli jätan autogi meelega tavapärasest veidi kaugemale, et ikka kõndida ka saaks.

Näiteks külastasin üksipäev Tallinnas Ülemiste kaubanduskeskust, seal käis parajasti hirmus remont ja ümberehitus ning sisse pääses pika ringiga. Varem oleks ma kanal ringi keeranud või vähemalt närvi läinud. Seekord aga hing lausa hõiskas sees – et näe, saan mõned lisameetrid jälle kondi-auru kasutada.

Aga jah, täna tuleb käia arvamusefestivalil ning seejärel ärevalt rajale astuda. Usun, et koos teiste osalejatega tuleb sellest mõnus õhtupoolik ning hiljem on, mida meenutada ja blogida.

Siinkohal pean tunnistama, et olen endale jäneseks "palganud" hea sõbra Riho Hüti – juba tuntud rahvasportlase –, kes hoiab mul teravalt silma peal, et ma tempot liiga üles ei kruviks. Sest ma tahan muu asjatamise hulgas ju ka raja ääres toimuvat täie rinnaga nautida. Korraldajad on igatahes kõik teinud, et sellest ööjooksust taas

üks suurepärase rahvaspordiüritus kujuneks.

Ahjaa, küsite, kas ma ka mõne kilogrammi olen kaotanud. See on hea küsimus! Ikka olen, pakun, et oma viis-kuus tükki. Seejuures arvestagem, et pidasin hoolega silmas tööka, et liiga kiire kilode kaotamine pole tervisele sugugi kasulik.

Blogipidamine hakkas mulle aga seda võrd meeldima, et kavatsen sellega jätkata. Vaatame, mis sellest kõigest välja tuleb.

Ööjooksjatele aga – kuu näkku!

Marko Pomerants kutsub üles oma kandi tooteid tarbima

AARNE MÄE

Lääne-Virumaalt parlamen- ti valitud IRLi saadik Mar- ko Pomerants kutsub Vene- maa piirangute valguses toetama kohalikku piima- tööstust.

Pomerants on oma Facebooki-seinale riputa- nud Jõhvis asuva piimate- hase toodete pilte, kutsu- des üles aitama oma kandi ettevõtet paremini hakka- ma saama. Pildil on näiteks Maagi piimatööstuse Farmi piimapakk ja Jänksi koku- ke.

"Mina läksin käima, pi- dades silmas konkreetselt meie enda Virumaa piima- tooteid, kes ütlevad, et osa tootmist kunagi ka Rakver- re tagasi ei tooda," märkis Pomerants. Ta lisas, et kui keegi kommenteeris, et pa- rem osta ühe õlle asemel kaks piima, siis umbes nii ta tegigi. "See on kodaniku- algatus, mis pole originaal- ne, kuid miks mitte seda mõtet kultiveerida. Kas see suure plaanis aitab, aga natuke abiks ikka," rääkis Virumaa patrioot.

Analoogse kampaania on käima lükanud ka IRLi noored. Noortekogu õhu- tab: "Venemaa keelas toi- duainete ja põllumajandus- toodete impordi Euroopa Liidust ja teistest lääneriiki- dest. Eesti jaoks on tähtsa-

mad eksporditartiklid pii- matooted, alkohol ja kala, mida enam ei tohi Vene- maale eksportida. Ühinege aktsiooniga #HoiameOma- sid #EestiPiimOnParim #SeeOngiSulleLiigaHeaSõ- jard!"

2007. aasta 21. no- vembril omandas Maag Pii- matööstus Eesti vanima pii- matööstuse Rakvere Piima 100% aktsiaid, sellega kaasnes ka 1999. aastal Rakveres kasutusele võetud populaarne Farmi kauba- märk. 2012. aastal koonda- ti kogu tootmine Jõhvi tootmishoonesse.

Äsja teatas põllumajan- dus-kaubanduskoda, et pii- rangutel on algselt arvatust palju suurem mõju. "Sisuli- selt ilma etteatamiseta on välispartnerid taganenud tarnelepingutest, mis on keeruliseks muutnud kiiresti riknevate toiduainete realiseerimise. Samuti on sanktsioonide ettekäändel langetatud kokkulepitud hindu," seisis teates.

Ka Eesti Toiduliidu liik- med kutsuvad viimase nä- dala jooksul kujunenud olukorra valguses tarbijaid üles ostma kauplustest ees- timaist toidukaupa. Toidu- liidu juhataja Sirje Potisepa sõnul tagab just see toidu- tööstustele ja tooraine toot- jatele kindluse, et toidusek- tor pääseb halvimast.

Eestis, Soomes, Venemaal ja Valgevenes farmide sisustamisega tegelev ettevõtte Latter NT OÜ võtab tööle

MÜÜGISEKRETÄRI

Tööülesanded

- juhtkonna assisteerimine ja infoliikumise korraldamine (telefonikõned, e-post, post)
- dokumentide vormistamine ja haldamine (käskkirjad, lepingud, aktid jne)
- klientidega suhtlemine ja hinnapakumiste koostamine, kontroll, vormistamine
- tooteid/teenuseid tutvustavate materjalide koostamine
- andmebaaside ja hinnakirjade haldamine
- kaebuste ja pretensioonidega tegelemine
- tellimuste vastuvõtmine klientidelt ja saatmine tarnijatele
- jooksivate probleemide lahendamine ja delegeerimine

Kandidaadilt ootame

- vähemalt keskaridust
- eesti, inglise ja soome keele oskust heal tasemel
- head arvuti- ja kontoritehnika kasutamise oskust (MS Office)
- head suhtlemisoskust, täpsust, korrektsust
- meeskonnatöö valmidust, loogilist mõtlemist ja head aja planeerimist

Kasuks tuleb

- erialane haridus
- varasem sekretäri- ja/või müügitoo kogemus
- vene keele oskus
- ISO 9001:2008 ja 14001:2004 põhimõtete tundmine
- teadmised personalitööst

Pakume

Stabiilset tööd, väljaõpet (lisakoolitusi), konkurentsivõimelist töötasu, kaasaegselt töötingimusi ja meeldivat kollektiivi.

Töökoht Amblas Järvamaal. Tööle asumise aeg kokkuleppel.

CV ja palgasoov saata hiljemalt 31.08.2014 aadressile Latter NT OÜ, Pikk 37b Ambla, 73502 Järvamaa või piret@latter.ee. Lisainfo tel 522 8508

AS Tartu Mill ostab

TERAVILJA

ja pakub kuivatusteenust

Tartus ja Puhjas.

Info: 520 7997 Tartu, Keila ja 526 2232 Puhja

ostame
**METSA-
KINNISTUID**

üle Eesti: tel 507 2544
www.erametsa.ee

OÜ Landeker ostab
metsa ja maad,
sobib ka läbiraiutud ja
hüpoteegiga maa,
ettemaksu võimalus!

Tel 489 4055, 511 0415,
517 9866, faks 489 4962.

Järva Tarbijate Ühistu
võtab tööle
**TRANSPORDI-
TÖÖLISE**
Rakvere Maksimarketisse

CV saata
rakvere.maksimarket@jarvaty.ee
või tulla

Rakvere Maksimarketisse
Löötpilli 2 (Vaalakeskus)

Teave tel 323 1943

Aeroc Jämerä AS poorbetoontoodete tehas
Lääne-Virumaal Andjal vabab

TOOTMISTÖÖLISI

Ettevõtte pakub:

- vahetustega tööd;
- transporti tööle ja tagasi (Kunda, Rakvere, Kiviõli, Aseri, Haljala, Essu);
- sobivusel tähtajatut töölepingut;
- kohapeal väljaõpet;
- tööriietust.

Nõuded:

- pingetaluvus;
- korrektsus ning kohusetundlikkus;
- valmidus vahetustega tööks;
- soov omandada ja õppida uusi oskusi.

Lisainfo tel 329 5050, 329 5055,
e-mailil karmo.kapstas@aeroc.ee või tehases.

www.metsaharvenduse.ee

Metsa ja põllumaa ost;
Raieõiguse ost;
Metsamaterjali ost;
Metsamaterjali raie ja väljavedu;
Metsamaterjali transport;
Kasvava võsa ost ja lõikus;
Hakkepuudu tootmine ja müük;
Metsamajanduskavade koostamine;
Ettemaksu võimalus

513 8029
516 0843

metsaharvenduse@gmail.com

513 2772, svenpluss@gmail.com

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

Millised on Sinu tänased kulud kuus sõiduautole?

KÜTUS / LIISING / KINDLUSTUS / HOOLDUS / REMONT

EMOR 2014 Car Brand Health uuringus osalenud inimeste hinnangul

Škoda on madalaimate üalpidamiskuludega automark Eestis!

Too oma vana auto meile ja naudi sõitu uue Škodaga, ilma et Sinu väljaminekud kasvaksid! Ootame Sind proovisõidule!

Auto 100 Tallinn AS • Tallinn, Paldiski mnt 73 / Pirni 1 • Telefon: 6808 222 • info@skoda.ee, auto@skoda.ee

Aasta Auto AS • Tartu, Sepa 24 A • Telefon: 7308 000 • info@aastaauto.ee

Moller Auto Pärnu OÜ • Pärnu, Välja tn. 3 • Telefon: 4476 140 • parnu@skoda.ee

Moller Auto Viru OÜ • Jõhvi, Narva mnt 143 • Telefon: 6808 200 • viru@skoda.ee

Moller Auto Viljandi OÜ • Viljandi, Tallinna mnt 45 • Telefon: 4355 340 • viljandi@skoda.ee

ŠKODA Eesti
mobiilirakendus

www.skoda.ee

Facebook.com/skodaestis

Esmaspäev 18. august

06.50 Aia elu
07.00 Maahommik
07.45 Osoon
08.15 Eesti loo
08.45 Illus maa
08.55 Vaalasaarte Maria
09.45 Holby City haigla*

Teisipäev 19. august

06.50 Aia elu
07.00 Maahommik
07.45 Osoon
08.15 Ringvaade*
08.55 Vaalasaarte Maria
09.45 Holby City haigla*

Kolmapäev 20. august

06.45 Ei ole üksi üksi maa
06.50 Aia elu
07.00 Maahommik
07.45 Osoon
08.15 Ihus on maa

Neljapäev 21. august

06.50 Aia elu
07.00 Maahommik
07.45 Osoon
08.15 Ringvaade*
08.55 Vaalasaarte Maria

Reede 22. august

06.50 Aia elu
07.00 Maahommik
07.45 Osoon
08.15 Ringvaade*
08.55 Vaalasaarte Maria

Laupäev 23. august

07.30 Animasarjad
09.00 Balti tee
09.30 Öhne 13 (sub)
10.00 Uskumatu, et keegi võib seal elada

Pühapäev 24. august

07.30 Animasarjad
08.45 Lastetuba
09.00 Öhne 13 (sub)
10.00 Loomariigi arhitektid

06.05 Meeleheitel koduperenaised
06.50 Taltsutamatu süda*
07.40 Garfield
08.05 Suvereporter*

06.05 Meeleheitel koduperenaised
06.50 Taltsutamatu süda*
07.40 Garfield
08.05 Suvereporter*

06.05 Meeleheitel koduperenaised
06.50 Taltsutamatu süda*
07.40 Garfield
08.05 Suvereporter*

06.05 Matsakas beib
06.50 Taltsutamatu süda*
07.40 Garfield
08.05 Suvereporter*

06.05 Matsakas beib
06.50 Taltsutamatu süda*
07.40 Garfield
08.05 Suvereporter*

06.10 Modellielu
07.00 Galileo*
07.25 Suvereporter*
08.20 Zig ja Sharko

06.10 Nädal emata*
08.40 Animasarjad
09.50 Merevaade
10.20 Pihikamber

06.15 Kirgedede torm*
07.05 Animasarjad
07.55 Armastuse pisarad*
08.55 Kirgedede torm*

06.15 Animasarjad
07.55 Armastuse pisarad*
08.55 Kirgedede torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*

06.15 Animasarjad
07.55 Armastuse pisarad*
08.55 Kirgedede torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*

06.15 Animasarjad
07.55 Armastuse pisarad*
08.55 Kirgedede torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*

06.15 Animasarjad
07.30 Kung fu panda
07.55 Armastuse pisarad*
08.55 Kirgedede torm*

05.40 Kirgedede torm*
07.25 Animasarjad
09.00 Simpsonid
10.00 Mf Winnixide imeline seiklus

09.00 Olseni kamp
ja meistervarga aare
10.20 Beni ja Holly väike kuningriik

07.30 Animasarjad
08.45 Lastetuba
08.55 Wallase ja Gromit*
09.30 Tagatargemad

07.30 Animasarjad
08.45 Lastetuba
08.55 Wallase ja Gromit*
09.30 Tagatargemad

07.30 Animasarjad*
08.45 Lastetuba
09.00 Elias merekuld otsimas*

07.30 Animasarjad*
08.45 Lastetuba
09.00 Metsapeatus*
09.30 Kirstie retrokodu*

07.30 Animasarjad*
08.00 Vembu ja Tembu seiklused*
08.25 Mi-nu lemmikloom*

09.00 Rula ja Ratas*
09.30 Max
10.25 Fiksikud*
10.30 Willy Fogiga ümber maailma*

07.00 Totaalne muutumine
08.00 Langev taevast
10.00 Rajalt maha*

09.00 Seitsmesed suvesadamas
09.30 Kodu keset linna*
10.00 Kutsuge Cobra 11*

08.30 Seitsmesed suvesadamas*
09.30 Kodu keset linna*
10.00 Kutsuge Cobra 11*

08.30 Seitsmesed suvesadamas*
09.30 Kodu keset linna*
10.00 Kutsuge Cobra 11*

08.30 Seitsmesed suvesadamas*
09.30 Kodu keset linna*
10.00 Kutsuge Cobra 11*

08.30 Seitsmesed suvesadamas*
09.30 Kodu keset linna*
10.00 Kutsuge Cobra 11*

07.30 Totaalne muutumine
08.00 Langev taevast
10.00 Rajalt maha*

05.30 10 aastat nooremaks USA
05.55 Staariminitud
06.00 Mf Inga Lindström

05.30 Manhattani tuhkatrüü
06.20 Totaalne ärkamine!
08.15 Punased roosid
09.10 Emmerdale*

05.30 Manhattani tuhkatrüü
06.20 Totaalne ärkamine!
08.15 Punased roosid
09.10 Emmerdale*

08.15 Punased roosid
09.10 Emmerdale*
09.40 Eluteed
10.05 Küladetekiivid

08.15 Punased roosid
09.10 Emmerdale*
09.40 Eluteed
10.05 Küladetekiivid

08.15 Punased roosid
09.10 Emmerdale*
09.40 Eluteed
10.05 Küladetekiivid

05.30 10 aastat nooremaks USA
05.55 Staariminitud
06.00 Mf Inga Lindström

05.30 10 aastat nooremaks USA
05.55 Staariminitud
06.00 Mf Inga Lindström

06.30 Eesti kõige-kõige*
07.00 Suvereporter+
08.00 Galileo*
08.30 Komissar Rex*

06.30 Merevaade*
07.00 Suvereporter
08.00 Galileo*
08.30 Komissar Rex*

06.30 Peitusemeistrid*
07.00 Suvereporter
08.00 Galileo*
08.30 Komissar Rex*

06.30 Krimi*
07.00 Suvereporter
08.00 Galileo*
08.30 Komissar Rex*

06.30 Kalailm*
07.00 Suvereporter
08.00 Galileo*
08.30 Komissar Rex*

06.30 Postimees
08.10 Komissar Rex
10.50 Conan*

06.30 Postimees
08.10 Komissar Rex
10.50 Conan*

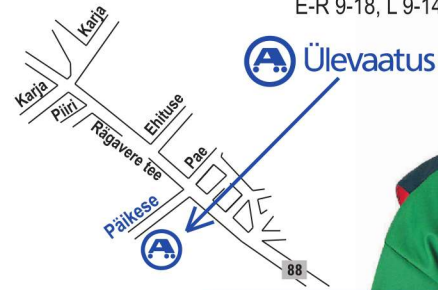

Tere tulemast tehnölevaatusesse!

A-Ülevaatus Rakvere,
Rägavere tee 44, tel 322 3290
E-R 9-18, L 9-14

www.a-ulevaatus.ee

Hea metsaomanik!

OSTAME:

- kasvava metsa raieõigust
- metsamaterjali

PAKUME:

- head hinda ja kvaliteetset metsa ülestöötamise ning transporditeenust
- Margus Ritson,
tel 503 0618,
margus@artiston.ee

OSTAME:

- metsakinnistuid
  - põllukinnistuid
- Taavi Saar,
tel 508 9955
taavi@artiston.ee

ARTISTON

VARSTA TARVIKUTE
www.varsta.ee

CF ATV müük
Hinnad alates **4390€**

VARSTA TARVIKUTE OÜ
Narva 23 F, Rakvere, tel 325 5461

Metsä Forest Eesti AS
ostab kasvavat metsa, metsamaad, palke ja paberipuitu, küttepuitu ja raidmeid

Tel 557 9936, 514 8238
e-post eesti@metsagroup.com

AS KUNDA NORDIC TSEMENT PAKUB TÖÖD

LAADURIJUHILE

Sinu tööülesandeks on laaduriga toormaterjalide ja toodangu laadimine, töödeldava materjali ja tööoperatsioonide kvaliteedinõuete järgimine ning laaduri tehnilise korrasoleku kindlustamine.

Ootame Sind kandideerima kui omad B kat juhiluba ja laaduri juhi tunnistust. Sul on vähemalt 3-aastane töökogemus laaduri juhina. Omad tehnilist võimekust ja valdad eesti keelt suhtluseks. Tahad teha koostööd ja Sul on valmisolek vahetustega tööks.

Pakume stabiilset ja vastutusrikast tööd, tööalast täiendkoolitust, lisapuhkust ja mitmekülgseid soodustusi. Sõbralikku ja toetavat meeskonda.

Tööle asumise aeg: september 2014
Lisainformatsioon telefonil 3229932 personalijuht

Kandideerimiseks palun saada CV AS-i Kunda Nordic Tsement personalijuhile aadressil: Jaama tn 2, 44106 Kunda või e-post: personal@knc.ee hiljemalt **25. augustiks**.

KIVEX

FASSAADI- JA SOKLIPLAAT

PARIM JA SOODSAIM VALIK fassaadiplaate

- välisseintele • soklitele • rõdupiiretele •
- tsementlaasplaadid KIVEX, KIVEX COLOR
- tsementkiudplaadid KIVEX PLUS, KIVEX PLUS COLOR

KÜSI KINDLASTI HINNAPAKKUMIST!

www.ehitusplaat.ee

Tel 653 3739, 515 5119, jaan@ehitusplaat.ee

Rakveres
B-kat 8.09 ja 19.09
B-kat e-õpe 19.08 ja 28.08
A-kat 27.08 ja 10.09
A-kat 27.08 ja 10.09
C-kat 25.08 ja 8.09
CE-kat 25.08 ja 8.09
B-kat algastme libedasõidu koolitus Rakveres 19.08
Tamsalus 25.08
Võimalus õppida B-kategooriat käsijuhtimisega autol!

OÜ Autosõit
Ohutu sõidu kool
Lõppastmekoolitus iga nädal
Info ja registreerimine tel 5345 1061
www.autosoit.ee

italy king
KÕIGE SUUREM KINGA VALIK EESTIS
САМЫЙ БОЛЬШОЙ ВЫБОР ОБУВИ В ЭСТОНИИ

KÕIK NAISTE JA MEESTE SUVEJALANÕUD KUNI -60%

9.90€
12.90€
7.80€
3.90€
12.90€
6.45€
26.00€
10.40€

• Vaala keskus Löötspilli 2, Rakvere • Põhjakeskus Haljala tee 4, Rakvere

VÄIKE-MAARJA ÕPPEKESKUS ootab 2014/2015. õa õppima järgmistel erialadel:

PÕHIHARIDUSE NÕUDETA:

- abikokk
- puhastusteenindus
- sõidukite pindadehooldaja-rehvittehnik

PÕHIHARIDUSE ALUSEL:

- müüja-klienditeenindaja
- 4. taseme kutseõpe (õppeaeg 1 a)
- sõiduautehnik (õppeaeg 3 a)
- kokk (õppeaeg 3 a)
- IT-süsteemide spetsialist (õppeaeg 3 a)

Dokumente võetakse vastu kooli kantseleis tööpäeviti kella 9-15

www.v-maarja.ee/vmok

ESPAK

R A K V E R E

Ainult soodsad tehingud!

43.08 9,5 L
4,53/L
HIND KLIENDIKAARDIGA
ESKARO Veranda poolmatt õli-akrülaatvärv puitfassaadidele
19 L **76.80** (4,04/L)
2,85 L **14.58** (5,12/L)

36.50 7kg + 1 L
KOMPLEKT
HIND KLIENDIKAARDIGA
KIILTO Fibergum hüdroisolatsioonimastiks + Fibergum Primer vesialusel nakkedispersioon

3.80 750 ml
5,07/L
HIND KLIENDIKAARDIGA
SOUDAL püstolivaht

4.89 25 kg
0,20/kg
HIND KLIENDIKAARDIGA
CERESIT CM 11 Comfort Plus plaatimisegu

79.- kompl.
HIND KLIENDIKAARDIGA
PENOSIL Premium Polystyrol FixFoam 877 + FoamGun S1 isolatsiooniplaatide liimvaht + vahupüstol

4.80 m²
HIND KLIENDIKAARDIGA
KRONOTEX laminaatparkett 6 mm, D742 tamm Sutter

8.95 25 kg
0,36/kg
HIND KLIENDIKAARDIGA
SAKRET NSP kiirkuivav isevalguv põrandatasandusegu 3-20 mm

2.50 tk.
HIND KLIENDIKAARDIGA
SMD LED GU10 3,2 W, 300 lm, soe valgus

3.90 tk.
HIND KLIENDIKAARDIGA
LED lamp 4,5 W, soe valgus, 300 lm

99.- tk.
HIND KLIENDIKAARDIGA
MAKITA 5604R ketassaag, sae-ketas 165 mm

89.- tk.
HIND KLIENDIKAARDIGA
Segutrell Fartools MI 1200; 1200 W, seguvispel M14/Ø 117 mm

9.90 tk.
HIND KLIENDIKAARDIGA
Käsisaag Ämm 500 mm

4.49 tk.
HIND KLIENDIKAARDIGA
Murukäärud AEDUR 360° teflonkattega

244.- tk.
HIND KLIENDIKAARDIGA
Keris KOTA KURU 14 köetav ruumala kuni 14 m³, 62x42x48 cm

231.- tk.
HIND KLIENDIKAARDIGA
Ahju-kaminauks HTT 426 avale 27x33,5, must

Hinnad kehtivad kuni 31.08.2014. Piltidel on illustratiivne tähendus.

ESPAK RAKVERE
Espak Rakvere AS, Rägavere tee 42,
tel. 322 3532
E-R 8-18, L 9-15, P suletud
www.espak.ee